

Příloha č. 10.
Průběžné evaluační zprávy programu OMEGA

**PODPORA APLIKOVANÉHO
SPOLEČENSKOVĚDNÍHO
A HUMANITNÍHO VÝZKUMU:
DOBRÁ ZAHRANIČNÍ PRAXE**

Vypracováno pro TAČR v roce 2014
pod vedením Mgr. et Mgr. Marka Havrdy, MA, MPA, Ph.D.

OBSAH

1. ÚVOD	5
2. REŠERŠE DOBRÉ PRAXE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH – ZKRÁCENÁ VERZE	5
10.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	5
10.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	8
10.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	10
10.4 UNIVERZITY:	12
10.5 INFRASTRUKTURA:	14
3. ZÁVĚR	16
4. APENDIX: PODROBNĚJŠÍ INFORMACE K JEDNOTLIVÝM ZEMÍM	17
10.6 VELKÁ BRITÁNIE:	17
10.6.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	17
10.6.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	17
10.6.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	18
10.6.4 UNIVERZITY:	19
10.6.5 INFRASTRUKTURA:	20
10.7 FINSKO:	21
10.7.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	21
10.7.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	21
10.7.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	22
10.7.4 UNIVERZITY:	23
10.7.5 INFRASTRUKTURA:	23
10.8 KANADA:	23
10.8.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	23
10.8.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	24
10.8.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	24
10.8.4 UNIVERZITY:	25
10.8.5 INFRASTRUKTURA:	25
10.9 AUSTRÁLIE:	25
10.9.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	25
10.9.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	26
10.9.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	26
10.9.4 UNIVERZITY:	26
10.9.5 INFRASTRUKTURA:	27
10.10 NORSKO:	27
10.10.1 VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	27
10.10.2 NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	28
10.10.3 PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	29

10.10.4	UNIVERZITY:	29
10.10.5	INFRASTRUKTURA:	30
10.11	NĚMECKO:	30
10.11.1	VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	30
10.11.2	NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	32
10.11.3	PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	33
10.11.4	UNIVERZITY:	33
10.11.5	INFRASTRUKTURA:	34
10.12	RAKOUSKO:	35
10.12.1	VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	35
10.12.2	NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	38
10.12.3	PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	38
10.12.4	UNIVERZITY:	38
10.12.5	INFRASTRUKTURA:	39
10.13	ESTONSKO:	39
10.13.1	PROČ ESTONSKO?	39
10.13.2	VLÁDA A STRUKTURA PODPORY:	40
10.13.3	NÁRODNÍ A REGIONÁLNÍ STRATEGIE:	40
10.13.4	PROGRAMY A ZAMĚŘENÍ:	41
10.13.5	UNIVERZITY:	42
10.13.6	INFRASTRUKTURA:	42

Seznam zkratk

AHRC	Arts and Humanities Research Council
ARC	Australian Research Council
AUCC	Association of Universities and Colleges of Canada
BMBF	Federální ministerstvo pro vzdělávání a výzkum (Německo)
BMVIT	Federální ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie (Rakousko)
BMWFW	Federální ministerstvo pro vědu, výzkum a ekonomii (Rakousko)
CESSDA	Consortium of European Social Science Data Archives
CRDCN	Canadian Research Data Center Network
ERA	Excellence in Research for Australia
ERA	European Research Area
ESRC	Economic and Social Research Council
FFG	Die Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft
FIIA	Finnish Institute of International Affairs
FWF	Der Wissenschaftsfonds (Rakousko)
GESIS	Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften
HEFCE	Higher Education Funding Council for England
HuNI	Humanities Networked Infrastructure
IRU	Innovative Research Universities (Austrálie)
ÖAW	Österreichische Akademie der Wissenschaften
RTI	Research, Technology and Innovation
SSHRC	Social Science and Humanities Research Council
TIN	Research and Innovation Council (Finsko)
VRI	Virkemidler for regional FoU og innovasjon (Norská inovační regionální strategie)

1. ÚVOD

Cílem této rešerše je poskytnout přehled dobrých zahraničních praxí v oblasti podpory aplikovaného společenskovedního a humanitního výzkumu. Tato rešerše se zaměřuje na osm zemí: Velká Británie, Finsko, Norsko, Austrálie, Kanada, Německo, Rakousko a Estonsko. Jako referenční země byly vybrány státy, které dlouhodobě věnují rozvoji výzkumné politiky a/nebo jsou České republice kulturně a institucionálně blízké. Ze starých členských zemí EU byly zkoumány Velká Británie, Finsko, Německo a Rakousko; z nových zemí EU Estonsko; ze zemí mimo EU pak Norsko, a ze zemí mimo Evropu Kanada a Austrálie. Tato rešerše zkoumá pět témat: Vláda a struktura podpory, Národní a regionální strategie, Programy a zaměření, Univerzity a Infrastruktura. Jádrem rešerše je přibližně dvoustránkové shrnutí dobrých praktik pro každé z pěti témat, které není pojato jako benchmarková studie, ale zaměřuje se pouze na vybrané příklady dobrých praktik. Součástí rešerše je appendix, který je strukturován podle jednotlivých zemí a který obsahuje další informace a příklady. Jedním s cílů appendixu je, aby si čtenář, kterého zaujal některý z popsaných příkladů dobré praxe, mohl jednoduše udělat ucelenější obrázek o celkovém systému, ve kterém tento příklad funguje. Rešerši uzavírá krátký závěr a shrnutí poznatků.

Společně s touto rešerší bylo také vypracováno vymezení k předchozímu výzkumu z roku 2008 s velice podobným zaměřením.

2. REŠERŠE DOBRÉ PRAXE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH

10.1 Vláda a struktura podpory:

Mezi vybranými zeměmi můžeme vidět několik různých přístupů k podpoře výzkumu, a to jak k základnímu, tak k aplikovanému společenskému a humanitnímu výzkumu. Z dostupných informací a dat, není možné stanovit, který z přístupů je příkladem dobré praxe a který ne. Taková analýza by šla daleko za rámec této rešerše. Co země, to jiná struktura a řízení podpory SHV, jako např. podpora celého SHV prostřednictvím jedné organizace (Austrálie), prostřednictvím sedmi organizací s příslušnými tématy podpory univerzitního SHV a neuniverzitního SHV (UK), jedné organizace se čtyřmi divizemi (Norsko), nebo prostřednictvím řady poměrně nezávislých a organizací, které se často zaměřují na jeden aspekt či oblast výzkumu (Německo, Rakousko, Finsko).

Tabulka 1: Vláda a struktura podpory SHV

Země	Popis systému
UK	Podpora SHV pomocí rozdělení na univerzitní a cílený výzkum (dual support system), následného rozdělení podpory univerzitního výzkumu podle regionů do čtyř organizací a cíleného výzkumu podle oboru do sedmi organizací (dvě relevantní pro SHV)

Finsko	Podpora SHV pomocí agentury pro inovace, státních výzkumných institutů, akademie věd a univerzit. Finská vláda může také přímo podporovat menší výzkumná centra a projekty (kategorie "ostatní výzkum")
Norsko	Podpora SHV pomocí rady pro výzkum, která je financována jednotlivými ministerstvy a je rozdělena do čtyř tematických (mezioborových) divizí.
Austrálie	Podpora SHV pomocí centrální organizace (rada pro výzkum), která má poradenskou funkci v oblasti výzkumné politiky, rozděluje grantovou podporu a také zodpovídá za evaluaci výzkumu.
Kanada	Podpora SHV pomocí rady pro humanitní a společenský výzkum, která rozděluje granty a stipendia. Dále také podpora pomocí fondu pro inovace, který financuje převážně výzkumné instituce.
Německo	Podpora SHV pomocí řady organizací zaměřených vždy na jeden aspekt či oblast výzkumu bez hierarchického řízení prostřednictvím spektra výzkumných společností, a to jak na federální, tak na zemské úrovni.
Rakousko	Podpora SHV převážně od Ministerstva pro vědu a výzkum a ministerstva pro dopravu, inovace a technologie. Podpora rozdělena na základní výzkum (organizace FWF) a aplikovaný výzkum (organizace FFG)
Estonsko	Podpora SHV pomocí výzkumné rady, která uděluje grantovou podporu, a prostřednictvím jednotlivých ministerstev, které financují výzkumná centra.

Mezi vybranými zeměmi můžeme vidět několik různých přístupů k podpoře výzkumu (jak k základnímu, tak k aplikovanému společenskému a humanitnímu výzkumu). Tyto systémy jsou odlišné v závislosti na politické a organizační tradici dané země a jen velice obtížně je možné stanovit, jaký systém je příkladem dobré praxe a jaký ne (každý funguje ve specifické tradici).

Některé vlády podporují výzkum prostřednictvím organizačně jednoduchého systému, ve kterém existuje jedna rada pro výzkum a ta řídí výzkumnou politiku včetně relativně specifických projektů. Příkladem takového systému je australský "Australian Research Council" (ARC), který zodpovídá přímo australskému Ministrovi školství. ARC má poradenskou funkci v otázkách výzkumu (pro vládu), administruje grantové programy a zodpovídá za iniciativu "Excellence in Research for Australia" (ERA). Tato rada má tedy relativně přímou kontrolu nad většinou výzkumné politiky a i když je samozřejmě interně rozdělena do mnoha pracovních skupin a týmů, funguje centrálně jako jedna organizace a interní rozdělení není relevantní pro uchazeče o granty nebo pro vládu. Celkový rozpočet ARC na rok 2012–2013 byl 907 mil. dolarů (879 mil. bylo rozděleno pomocí grantů), jedná se tedy o organizaci, která podporuje výzkum hlavně pomocí specifických veřejných soutěží a následně udělených grantů na výzkum.

Existují ale samozřejmě i systémy organizačně komplexnější, jako Britský systém dvojí podpory. Tento systém je nejdříve rozdělen na univerzitní a ne-univerzitní výzkum (ne-striktně), univerzitní výzkum je dále rozdělen podle regionů a neuniverzitní výzkum je rozdělen podle oborů a dále například podle financování (projektové nebo infrastrukturní financování atp.) Toto rozdělení se odráží na organizační struktuře, ve které například regiony mají svoji vlastní organizaci pro podporu univerzitního výzkumu, a také existence sedmi tematicky rozdělených Research Councils, které rozhodují poměrně nezávisle o podpoře výzkumu v rámci svého tématu. Organizací pro podporu univerzitního výzkumu je pro region Anglie tzv. Higher Education Funding Council for England (HEFCE), která podporuje univerzity a jiné vzdělávací instituce pomocí poměrně obecných jednorázových grantů. Podobné organizace existují i pro Skotsko a Wales (SFC a HESFW). Celkový objem fondu HEFCE je 3.883 mld. liber na rok

2014–2015, včetně 1.731 mld. liber vyhrazených na podporu výzkumu. HEFCE nerozlišuje striktně mezi společenským a humanitním výzkumem a ostatním výzkumem. Podpora je udělována specifickým katedrám na specifických univerzitách a výše podpory dosahuje až několik set tisíc liber i pro katedry humanitního a sociálního výzkumu (např. největší podporu z kateder politologie a mezinárodních vztahů na rok 2014–2015 čerpá Kings College London a to 560 tis. liber). V druhém systému podpory (rady pro výzkum) jsou dvě rady, které jsou relevantní pro společenský a humanitní výzkum, a to AHRC (Arts and Humanities Research Council, rada podporující humanitní výzkum) a ESRC (Economic and Social Research Council, rada podporující ekonomický a společenskovědní výzkum). Z celkového rozpočtu 2.599 mld. liber pro všech 7 Research Councils na rok 2014–2015 čerpá AHRC 98 mil. liber a ESRC 153 mil. liber.

Jako jakýsi kompromis mezi Britským a Australským systémem je možné považovat například Norský systém, ve kterém je klíčová The Research Council of Norway – vládní organizace financována jednotlivými ministerstvy (z největší části Ministerstvem školství, ale ostatní financující ministerstva jsou také "stakeholders"). Tento Council je rozdělen do čtyř divizí: Division for Science, Division for Energy, Resources and the Environment, Division for Society and Health a Division for Innovation. Tyto divize nejsou nezávislé organizace, ale mají vždy svoji vlastní Radu ("Board"), která rozhoduje například o výběru projektů pro financování. Celkový roční rozpočet Research Council of Norway je 7 264 mil. KON (cca. 857 mil. euro). Z této částky je zhruba 250 mil. NOK investováno do humanitního výzkumu a 1000 mil. NOK do společenskovědního výzkumu.

Ve většině analyzovaných zemí funguje systém založený na poměrně nezávislých organizacích, které podporují vždy konkrétní aspekt nebo oblast výzkumu, a nejsou hierarchicky rozděleny do dvou (nebo více) kategorií. Fakt, že vláda nerozhoduje pouze o rozdělení do dvou či několika málo kategorií, je důležitý například z hlediska alokace vládní podpory (např. ve Finsku vláda může přímo podpořit malé strategické výzkumné centrum, ale v UK musí vláda nejdříve rozhodnout o celkové částce přidělené všem radám, poté částku rozdělit a poté s částkou pracuje dále rada – tedy poměrně hierarchický systém). Například ve Finsku je celkový vládní rozpočet na podporu výzkumu a inovací (ve všech oblastech) 1,96 mld. euro na rok 2014 plus 4,7 mld. euro z privátního sektoru (data z roku 2012). Tato podpora je rozdělena mezi univerzity, státní výzkumné instituty, Finskou Akademii Věd, agenturu pro inovace TEKES a kategorii "ostatní projekty".

I když jsou systémy například Finska, Rakouska a Německa založeny na poměrně nezávislých organizacích, jsou i přesto v mnoha věcech odlišné, například v Německu funguje jiný systém díky federálnímu uspořádání a podpora výzkumu má tedy jak federální tak státní podobu. Podporu pro společenský a humanitní výzkum poskytuje především Federální ministerstvo pro vzdělávání a výzkum (BMBWF), ale také ostatní federální ministerstva jako ministerstvo hospodářství a technologií nebo ministerstvo pro potraviny, zemědělství a ochranu spotřebitele. Tyto ministerstva podporují výzkum jak přímo tak nepřímo (call for proposals nebo podpora výzkumných center). Německá federální vláda také finančně podporuje čtyři velké výzkumné organizace a to Helmholtz Association, Max Planck Institutes, Fraunhofer Institutes a Leibniz Association. Tyto organizace realizují mnoho projektů a zabývají se širokou škálou výzkumu od technického až po společenský či humanitní výzkum. Z celkové podpory výzkumu poskytované federální vládou (14,4 mld. euro) bylo v roce 2013 na humanitní, ekonomické a sociální vědy přiděleno 663 mil. euro. Tyto organizace ale nejsou vládní organizace, jedná se o organizace, které s vládou pouze spolupracují. Výzkum podporují také vlády jednotlivých spolkových zemí (Länder). Tato podpora je podobná podpoře na federální úrovni. Příkladem zde může být nezávislý institut "Institut für Sozialwissenschaftliche Forschung e.V.

München", který se zabývá sociálně vědním výzkumem a je evaluován Bavorským ministerstvem pro vzdělávání, výzkum a umění.

10.2 Národní a regionální strategie:

Mezi vybranými zeměmi můžeme identifikovat různé přístupy v oblasti strategického řízení podpory SHV a také ve výběru tématických oblastí. Většina zemí má strategii, která podporuje SHV nepřímo pomocí obecného zaměření na inovace a inovativnost (např. Kanada nebo Finsko). Některé země mají i regionální strategii pro podporu SHV (Norsko), nebo regionální organizace (UK). Některé strategie mají specifikované tématické zaměření pro podporu SHV a to je definováno například pomocí metody "smart-specialization" (Estonsko), nebo reputací a výsledky dané univerzity v tématických oborech (Norsko).

Tabulka 2: Strategie pro podporu SHV

Země	Popis národní strategie
UK	Strategie je na celostátní úrovni udávána tématicky a to sedmi radami pro výzkum, které jsou poměrně nezávislé. Regionální strategie pro univerzitní výzkum je udávána čtyřmi regionálními organizacemi.
Finsko	Celostátní strategie je udávána organizací TIN. Strategie na 2011–2015 je zaměřena na inovace za účelem zlepšení konkurenceschopnosti. Dále je kladen důraz na evaluace výzkumu a výzkumnou infrastrukturu.
Norsko	Research Council of Norway realizuje strategii se silnou regionální dimenzí, kdy jsou definovány tématické (oborové) zaměření pro jednotlivé oblasti. Součástí je také podpora projektů a výměny dobrých praktik v těchto tématických oblastech mezi regionech.
Austrálie	Strategie pro ARC radu má čtyři hlavní body: Poskytovat kvalitní podklady pro politiku vlády, budovat vztahy se zainteresovanými stranami, zefektivnit stávající programy a zlepšit koordinaci v rámci ARC.
Kanada	Kanadská strategie je obecně zaměřena na inovace a má tři konkrétnější cíle: Růst kvality výzkumu, rozvoj prostředí pro výzkum (infrastruktura) a využívání výsledků výzkumu (zlepšení dopadu výzkumu)
Německo	Německo má poměrně obecnou federální strategii a to z velké části díky podpoře nezávislých institutů. Spolkové země mají specifičtější strategie: např. Bavorsko se soustředí na několik technických tématických oblastí a na lepší spolupráci mezi firmami a výzkumnými centry.
Rakousko	Rakousko pracuje na vývoji nové strategie a to prostřednictvím RTI Task force, která má devět tématických skupin. Většina skupin má technické zaměření.
Estonsko	Estonsko vytvořilo velmi detailní strategii zaměřenou na zlepšení kvality výzkumu a zároveň zlepšení dopadu (využitelnosti) výzkumu s cílem vytvořit ekonomiku zaměřenou na znalosti a také zviditelnit Estonsko mezinárodně (mj. pro kvalifikované výzkumné pracovníky). Tématické zaměření je identifikováno metodou "smart specialization".

Nejdůležitějším aspektem národních či regionálních strategií pro tuto rešerši je samozřejmě to, zda a jak podporují aplikovaný společenskovední a humanitní výzkum. Například Finská celostátní strategie pro období 2011–2015 se zaměřuje převážně na podporu inovací za účelem ekonomického

růstu a konkurenceschopnosti. Tzv. innovation system se zaměřuje na dostatečné financování, lidské zdroje a infrastrukturu pro inovace (zaměření na tvorbu atraktivního inovačního prostředí jak pro technologické tak sociální inovace). Tato strategie je specificky zaměřena na aplikování výzkumu a na zlepšení spolupráce mezi univerzitami, výzkumnými institucemi a poskytovateli služeb a výrobků. Dalším příkladem může být Kanadská strategie pro rok 2013–2016 "Strengthening Canada's Cultures of Innovation", která má tři tematické priority: 1) Zvyšovat kvalitu kanadského výzkumu a podporovat talent 2) Pracovat s univerzitami a výzkumnými institucemi na vytváření prostředí pro rozvoj společenskovedního a humanitního výzkumu 3) Využít společenský a humanitní výzkum a vědomosti tak, aby přinesly co největší prospěch Kanadě a světu. Třetí tematická priorita je také zaměřena na spolupráci mezi akademickými disciplínami a mezi ekonomickými sektory a také na rozvoj inovací. I když tento strategický plán nezmiňuje rozlišení na aplikovaný a základní výzkum, je zde patrná snaha o podporu aplikovaného výzkumu. Norský "Research Council of Norway" dokonce identifikuje aplikovatelnost výzkumu jako jednu ze čtyř nejdůležitějších "challenges" pro všechny divize a obory.

Důležitým aspektem národních strategií je také to, zda je státní strategie doplněná i o regionální aspekt či přímo regionální strategie. Británie má například celostátní strategii pro společenský a humanitní výzkum na úrovni Research Councils a to konkrétněji ESRC a AHRC. ESRC i AHRC totiž poskytují granty po celém území Velké Británie. Regionální strategie existuje na úrovni HEFCE, HEFSW, SFC a DELNI (Anglie, Wales, Skotsko a Severní Irsko). Tyto fondy jsou rozdělovány převážně na základě kvality výzkumu, ale priority stanovené vládou jsou brány v potaz. Konkrétnější regionální strategii má například Norsko v rámci programu VRI, který spadá pod Divizi pro inovace (která je částí Research Council of Norway). Tento program společně s regionálními administrativami poskytuje například možnosti pro studenty a výzkumné pracovníky vyzkoušet si nová pracoviště nebo umožňuje podporu jednotlivých firem při vyhledávání výzkumného centra pro jejich potřeby. Každý region má specifické priority a i přesto, že většina priorit je technického zaměření, například regiony Oslo a Hedmark mají jako jednu z priorit rozvoj výzkumu kultury. Ve federálních státech jako Německo nebo Kanada je samozřejmě regionální výzkumná politika velice důležitá, protože jednotlivé federální části (Lander v Německu a provincie v Kanadě) mají obvykle svoje vlastní strategie pro podporu výzkumu.

Způsob výběru tematických oblastí pro podporu výzkumu je důležitým aspektem dobré vládní strategie. V Estonsku byly například současné tematické oblasti podpory vybrány metodou "smart specialization" vyvíjenou OECD a podporovanou EU. Jedná se o tři oblasti: informační a komunikační technologie napříč sektory, zdravotnické technologie a služby a efektivnější využívání zdrojů a surovin (resources). Tyto tři oblasti by měly být brány v potaz v budoucích rozhodnutích a výzkumné politice a dále by se měla podporovat spolupráce mezi univerzitami a firmami a také vzdělávání výzkumných pracovníků specificky pro tyto tři tematické oblasti (fields of growths). Tyto tři priority jsou tedy součástí mnoha nových strategií a vychází se z myšlenky, že zaměření na tři již zmíněné tematické oblasti nebude mít smysl, pokud bude pouze zmíněno v jednom obecném plánu a nebude již dále figurovat v konkrétnějších a více specializovaných plánech, programech a strategiích. Za tímto účelem zřizuje strategie komisi pro "Knowledge-based Estonia", která bude monitorovat vývoj v tematických oblastech napříč různými strategickými plány (např. Information Society Development Plan, Lifelong Learning Strategy, nebo Rural Development Plan). Tato komise bude poskytovat rady a pomoc jednotlivým ministerstvům a organizacím tak, aby "smart specializations" figurovaly ve všech relevantních plánech a tudíž efektivně podporovaly stanovené tematické priority. Tato komise je složena jak z reprezentantů ministerstev tak reprezentantů firem a výzkumných institucí a univerzit. Další příklad dobré praxe ve výběru tematických zaměření pro konkrétně univerzitní výzkum pochází z Norska, kde jsou určité granty rozdělovány programem "Strategic Projects – University

Colleges". Tyto granty nemají předem stanovené specifické tematické vymezení, ale musí být v oblasti, ve které daná univerzita publikuje excelentní práci (záměrem je budovat specializace univerzit a využívat tyto specializace pro výzkum a inovace).

10.3 Programy a zaměření:

Programové zaměření zkoumaných zemí je většinou mezioborové a zaměřené na inovace. Některá podporovaná témata mají podstatný společenský či humanitní aspekt (UK, Finsko, Německo). Některé programy poskytují podporu také soukromému sektoru na výzkum a vývoj (Finsko, Norsko). Ve Velké Británii a Austrálii je součástí podpory i zaměření na evaluace. Evaluují se jak stávající programy (z hlediska kvality i z hlediska dopadů), tak jsou podporovány i programy zaměřené na rozvoj evaluací. Tabulka 3 poskytuje detailnější přehled dobré praxe a tabulka 4 poskytuje informace o výši podpory SHV jako podílu z celkové podpory výzkumu ve vybraných zemích.

Tabulka 3: Dobrá praxe jednotlivých aspektů programové podpory

Aspekt Podpory	Příklady
Tématické zaměření podpory	Program britského AHRC "Digital Transformations in the Arts and Humanities", který je kombinací informačních a výpočetních technologií s humanitními vědami. Dále program "Future of Living and Housing" Finské akademie věd, který kombinuje architekturu, výpočetní technologie a zdravotnictví se sociologií a psychologií.
Podpora soukromého sektoru	Norský program SkateFUNN, který umožňuje firmám odepisovat si z daní určité procento částky vynaložené na výzkum a vývoj. Australský program Linkage, který podporuje spolupráci mezi univerzitami a firmami za účelem výzkumu a výroby inovativních produktů.
Evaluace	Britská ESRC má vlastní oddělení pro evaluace, které hodnotí kvalitu a dopad podporovaných programů, ale také podporuje rozvoj nových metodologií měření dopadu výzkumu. V rámci Australského programu ERA je evaluována kvalita veškerého výzkumu v Austrálii a v současnosti se zvažuje i vyhodnocování dopadů výzkumu.

Tabulka 4: Výše podpory pro SHV jako podíl celkové podpory pro výzkum

Země	Vládní výdaje na výzkum (v mil. národní měny)	z toho na společensko-vědní a humanitní výzkum	Percentuálně
UK	2348	230	9,80 %
Finsko	633	108	17,06 %
Norsko	7472	1909	25,55 %
Austrálie	3533	206	5,83 %
Kanada	2982	269	9,02 %
Německo	10974	1366	12,45 %
Rakousko	425	136	32,00 %
Estonsko	31	7	22,58 %

Jednotlivých programů a zaměření je celá řada, ale nejčastější formou podpory jsou grantové programy. Tyto programy jsou zajímavě řešeny v jednotlivých Research Councils v UK kde např. ESRC (Economic and Social Research Council) poskytuje dva druhy grantů. Základní "Research Grant" ve výši 200 tis. až jeden milion liber může podpořit jakýkoli výzkum v oblasti ekonomie a sociálních věd (žádné tematické omezení). O tento druh grantů může jednotlivec či organizace zažádat kdykoliv. Větší "Centres and Large Grants" ve výši 2 až 10 mil. liber jsou udělovány jednou za rok ve dvou-kolovém výběrovém řízení. Tyto granty mají tzv. steers (ne-striktní tematické zaměření). Pro rok 2014–2015 je toto zaměření "the future of higher education" a "sustainable prosperity". Samotný program není přímo zaměřen na aplikovaný výzkum, ale právě tyto "steers" mají poměrně aplikovaný charakter. AHRC (Arts and Humanities Research Council) poskytuje standardní granty pro výzkum, granty pro začínající výzkumné pracovníky (early career) a také fellowships. AHRC poskytuje ale také tematické granty ve čtyřech tematických oblastech. Tyto oblasti jsou zprv Care for the Future: Thinking Forward through the Past, Digital Transformations in the Arts and Humanities, Science in Culture a Translating Cultures. Každá z těchto tematických oblastí má vlastní "advisory group" (nebo více) a tyto skupiny se snaží rozvíjet danou tematickou oblast, aby zůstávala stále aktuální. AHRC se také soustředí na tzv. creative economy (tím myšleno především umění, filmy, design, móda, PC hry, atp.). Prozatím je podpora pro creative economy poměrně nejasná a doposud obnášela finanční podporu některých projektů, včetně projektů výzkumu a projekty typu "showcase" (platforma pro firmy a instituce na prezentování inovativního produktu, služby, nebo výzkumu – tedy zviditelnění a výměna dobrých praktik).

Jak je vidět na příkladu UK, grantové programy nejsou většinou přímo zaměřeny na aplikovaný společenskovední výzkum, přičemž ale některé výzvy vybízí k aplikovanému společenskému či humanitnímu výzkumu. Academy of Finland například podporuje především programy zaměřené na přírodní a technické vědy, ale programy jako Future of Living and Housing nebo The Future of Learning, Knowledge and Skills jsou interdisciplinární a mají současně aplikovaný charakter. Podobná situace je ve finské agentuře TEKES, která podporuje jak výzkumné ústavy a organizace, tak firmy které chtějí poskytovat inovativní produkty nebo zmezinárodnit své služby. TEKES podporuje inovace zvláště v šesti tematických oblastech a to: Přírodní zdroje a obnovitelnost, inteligentní prostředí pro život, lidské zdraví, koncepty v podnikání, služby a digitalizace. Některé z těchto oblastí jsou mezioborové a zároveň mají aplikovaný charakter. Mezioborové tematické zaměření můžeme vidět i v německé organizaci Fraunhofer, která má podskupiny jako Fraunhofer Institute for Intelligent Analysis and Information Systems, nebo Fraunhofer eGovernment Center, tj. skupiny a instituty které kombinují sociální vědy a přírodní vědy. Fraunhofer podporuje i projekty kombinující humanitní vědy a technické obory, například v projektu Research Alliance Cultural Heritage (použití moderních materiálů pro lepší zachování důležitých uměleckých děl), nebo v centru eCulture Factory (Spolupráce EU, města Brém a Fraunhofer institutů). eCulture Factory je think tank zaměřený na interakci mezi kulturou (a uměním) a digitalizací; Samotné centrum vytváří v Brémách digitální kulturu pro inovace a pracuje na inovativních produktech (interaktivní informační jukebox, digitalizace klasického knižního formátu, atp.) Jedná se tedy o interakci umění, kultury a designu s moderními technologiemi.

Podobnou podporu soukromého sektoru jako poskytuje agentura TEKES můžeme vidět i v jiných programech, například v norském programu SkatteFUNN. SkatteFUNN nabízí všem firmám v jakémkoli oboru daňové úlevy v případě, že firma financuje vlastní "Research and Development". Jedná se v podstatě o uhrazení části nákladů (konkrétně 20%) na "Research and Development" (v případě, že 20 % z nákladu na výzkum je více než kolik firma odvádí státu na daních, firma dostane rozdíl doplacen od státu). Tento projekt spadá pod divizi inovací The Research Council of Norway a nemá žádné specifické tematické zaměření. Dalším programem, který umožňuje podporu pro soukromý

sektor je například australský program Linkage, který má za úkol vytvářet spolupráci jak v Austrálii tak mezinárodně. Cílem této spolupráce je jak lepší výzkum (partnerství mezi výzkumnými institucemi), tak lepší využití výzkumu v praxi (partnerství univerzit a výzkumných institucí s firmami, které chtějí vyrábět inovativní produkty atp.)

Dalším důležitým a častým programovým zaměřením je evaluace výzkumu a případně i evaluace aplikovatelnosti (praktického efektu) výzkumu. Například ESRC má vlastní "Evaluation Committee", která hodnotí každý podporovaný projekt na základě výsledků a používání financí (systémem peer-review), přičemž zároveň hodnotí také potenciální dopad výzkumu na sociální realitu (aplikovatelnost výzkumu). Program "Impact Evaluation" zkoumá implikace společenskovešedního výzkumu pro občany a současně vyvíjí samotné metodologie pro zkoumání a měření dopadu aplikovaného výzkumu na sociální realitu. Podobný program je i v Austrálii a to "Excellence in Research for Australia" (ERA), který se zabývá evaluací Australského výzkumu. Tato evaluace probíhá pomocí metrik udávaných týmem expertů (u společenských a humanitních věd se jedná z velké části o peer review). Zajímavou projednávanou změnou z hlediska aplikovaného výzkumu je návrh na přidání indikátoru do programu ERA (další evaluace bude v roce 2015), přičemž by tento nový indikátor měřil, jaký efekt má daný výzkum na společnost a občany (research impact). Velký důraz na evaluaci výzkumu je také ve Finsku, kde jsou Univerzitní výzkumné programy evaluované speciálním orgánem Finnish Higher Education Evaluation Council a Ministerstvem školství. Ostatní výzkumné instituty evaluuje The Academy of Finland a primární zaměření evaluací je na efektivní rozvoj inovací.

10.4 Univerzity:

Ve všech zemích, kterými se zabývá tato rešerše, se univerzity podílí na aplikovaném společenskovešedním výzkumu. Přímá formální reprezentace zájmů univerzit v národní radě pro výzkum není velice častá (Norsko). Neformální reprezentace univerzitních zájmů pomocí nevládních organizací nebo spolků je častější (UK, Kanada, Austrálie). Příklady dobré spolupráce mezi univerzitami a také mezi univerzitami a soukromým sektorem ve výzkumných centrech můžeme vidět v několika zemích (Německo, UK, Norsko).

Tabulka 5: Zastoupení a spolupráce univerzit

Univezity	Příklady
Zastoupení univerzit ve tvorbě výzkumné politiky	Formální pozice děkanů a profesorů univerzit v "Research Boards" existuje v jednotlivých divizích norského ministerstva pro výzkum. Příkladem neformálním zastoupením je pak Association of University Colleges Canada, sdružení univerzit, které prezentuje své názory ohledně výzkumné politiky vlády.
Mezi-univerzitní a mezi-sektorová spolupráce	Německý program ScienceCampi Leibnizovy společnosti vytváří prostředí, ve kterém na výzkumu a vývoji spolupracují univerzity a soukromý sektor. Norské Centre for Welfare and Labor Research je centrum, ve kterém spolupracují dvě rozdílná (univerzitní) výzkumná pracoviště zaměřená na aplikovaný SHV.

Tato sekce se zabývá příklady dobré praxe z hlediska reprezentace univerzit jako "stakeholders" při tvorbě výzkumné politiky a na příklady spolupráce mezi univerzitním výzkumem a ostatními institucemi či soukromým sektorem.

Příkladem přímé reprezentace univerzit při tvorbě výzkumné politiky je Norský Research Council a to díky složení "Research Boards" (v podstatě rozhodující komise) pro každou ze čtyř tematicky zaměřených divizí. Například v Division for Society and Health je sedm členů a z toho čtyři zastupují univerzity (tři jsou přímo rektori univerzit). Více jak polovinu rozhodujícího orgánu pro výzkumnou politiku v této oblasti tvoří tedy zástupci univerzit. Takto přímá reprezentace univerzitních zájmů ale není jinde častá. Například British Academy funguje jako grantová organizace, ale také jako svaz nejlepších akademiků v oblasti humanitních a sociálních věd v zemi. British Academy také podporuje tvorbu veřejné politiky v oblasti humanitních a společenských věd. Konkrétněji se jedná o publikaci zpráv, názorů a perspektiv na veřejnou politiku v oblasti vzdělávání a výzkumu a také pořádání konferencí a poskytování fór pro diskuzi. British Academy nemá formální pozici ve tvorbě veřejné politiky, ale poskytuje vlastní názory a podporuje výměnu názorů mezi výzkumnou obcí (akademickými pracovníky pracujícími na relevantním výzkumu) a vládními organizacemi zodpovědnými za veřejnou politiku v oblasti podpory výzkumu. British Academy zajišťuje dialog mezi nejuznávanějšími univerzitními profesory a profesorkami (jako zástupci širší akademické obce) a tvůrci veřejné politiky. Pro rok 2014 se British Academy zaměřuje na pět oblastí (v souvislosti s výzkumnou podporou tvorby veřejné politiky): Ekonomie a veřejné výdaje, životní prostředí a obnovitelnost, britská ústava, společenská soudržnost a rovnost a kulturní dědictví.

V řadě zemí existují univerzitní organizace, které nemají oficiální status jako poradní subjekty, ale přesto mají neformální vliv na veřejnou politiku v oblasti výzkumu. Takovou organizací je například "Association of Universities and Colleges of Canada" (AUCC), která reprezentuje zájmy Kanadských univerzit a to také v oblasti výzkumné politiky. Tato organizace publikuje zprávy a články, ale především se podílí právě na tvorbě výzkumné a vzdělávací politiky. V této souvislosti je zajímavé zmínit publikovanou pozici AUCC: "Prosperous societies are innovative societies, and innovation begins with basic research." Důraz tedy není na aplikovaný výzkum ve striktním slova smyslu, ale na inovace a inovativní výzkum. Dalším podobným příkladem společného hlasu univerzit může být Australský "Innovative Research Universities" (IRU), sdružení sedmi univerzit ze všech oblastí Austrálie, který byl vytvořen s třemi cíli. Zaprvé chce toto sdružení zlepšovat kvalitu výzkumu díky sdílení vybavení (tvorba infrastruktury). Zadruhé poskytovat nové možnosti jak studentům tak zaměstnancům. A zatřetí prezentuje názory univerzit vládě a snaží se ovlivňovat její rozhodnutí v oblasti výzkumu. IRU v současné době publikuje komentáře, připomínky a návrhy na změny k návrhům vládních dokumentů s cílem posílit vliv univerzit na tvorbu výzkumné a vzdělávací politiky.

Z hlediska zajímavých programů zaměřených na spolupráci napříč sektory je možno zmínit například německý program "ScienceCampi" Leibnizovy společnosti, který vytváří areály, ve kterých Leibnizova společnost a specifické univerzity společně pracují na tematickém (často aplikovaném) výzkumu. Příkladem takového "ScienceCampus" je areál MaCCI (Mannheim Center for Competition and Innovation), interdisciplinární výzkumné centrum, ve kterém spolupracují univerzita v Mannheimu a Leibnizovo "Centre for European Economic Research". MaCCI provádí výzkum převážně v oblasti práva a ekonomie a specificky konkurenčního práva (ale také v oblastech jako patentní právo, regulace konkurence ve zdravotnictví nebo energetice). Leibnizova společnost odvádí velkou část své práce pro soukromý sektor a tudíž tato spolupráce vytváří i spojení mezi univerzitním výzkumem a soukromými společnostmi, které mají zájem o výzkum.

Menším a více regionálně zaměřeným příkladem je britská RIASS (Research Institute for Applied Social Sciences, University Swansea), institut pro rozvoj aplikovaného společenskovedního výzkumu, který spolupracuje s dalšími výzkumnými organizacemi s různým zaměřením (jako Centre for Migration Policy Research nebo Centre for Innovative Ageing). Dalším britským příkladem spolupráce

je CASR (Centre for Applied Social Research) při University of Bradford. Posledním zde uvedeným příkladem je norské výzkumné centrum NOVA, které je součástí "Oslo and Akershus University College of Applied Sciences" a zaměřuje se na aplikovaný společenský výzkum zvláště v oblastech kvality života dětí, mladých lidí, stárnoucích lidí a starých lidí. Centrum není zaměřeno výhradně na Norskou společnost a zabývá se i mezinárodními projekty. NOVA společně s AFI (výzkumný institut zaměřený více na "action-oriented research" zaměstnanosti a pracovních podmínek) tvoří "Centre for Welfare and Labor Research", kde je realizována výzkumná spolupráce na mnoho projektech.

10.5 Infrastruktura:

Dobrou praxí v oblasti plánování výzkumné infrastruktury je tvorba tzv. roadmap, která má dlouhodobý charakter (obvykle 10 let). Roadmap na základě zmapování stávající výzkumné infrastruktury identifikuje a financuje nové potřebné infrastruktury. Ve všech zkoumaných zemích existuje taková roadmap pro výzkumnou infrastrukturu (s výjimkou Rakouska, které na roadmap pracuje). Tyto roadmapy jsou slouží jak pro sjednocení a mapování národní výzkumné infrastruktury, tak jako podklad pro rozhodnutí o tom, jaké infrastruktury financovat v budoucnu. Dobrou praxí v oblasti infrastruktury SHV je také digitalizace databází a rozšiřování funkčnosti a inovativnosti databází (Kanada, Rakousko, Austrálie, Německo) či podpora výzkumných muzeí (UK, Německo).

Tabulka 6: Příklady dobré praxe infrastrukturních projektů

Infrastrukturní projekty	Příklady
Mapování infrastruktury	Financování výzkumné infrastruktury pomocí tzv. Roadmap pro výzkumnou infrastrukturu je běžné ve všech zkoumaných zemích (pro členské státy EU viz ESFRI ; pro Kanadu a Austrálii viz příslušné Roadmapy). ,
Digitalizace a databáze	Kanadský Canadian Research Data Center Network je projekt, který poskytuje přístup k databázím v šesti kanadských univerzitách a snaží se také o vzdělávání výzkumných pracovníků. Australský Humanities Networked Infrastructure poskytuje ne jenom zjednodušený přístup do všech hlavních databází, ale také nástroje pro virtuální spolupráci mezi výzkumnými týmy. Německý projekt Cultural Heritage Digitization vytváří databázi trojrozměrných digitálních modelů historických artefaktů a tím mimo jiné usnadňuje výzkumným pracovníkům přístup k daným artefaktům.
Výzkumná muzea	Britský Museum, Galleries and Collections Fund poskytuje podporu výzkumným muzeím, která nemohou být financována pouze jednou univerzitou. Německá výzkumná muzea Leibnizovi společnosti, která se věnují humanitním oborům, jsou celkem tři, včetně Germanisches Nationalmuseum, které je největším německým kulturním muzeem a má nejobsáhlejší knihovnu.

Za účelem vypracování a užívání roadmap byla vytvořena například Finnish Infrastructure Research Committee (jako součást Academy of Finland). Účelem této komise je vypracovávat návrhy pro financování výzkumné infrastruktury ve formě roadmap jako podkladu pro Finskou vládu při rozhodování o finské infrastruktuře (infrastruktura je velice důležitá část Finské strategie, protože je nezbytná pro vytvoření prostředí podporující inovace). V roce 2009 tato roadmap identifikovala 24 celostátních infrastruktur pro výzkum včetně infrastruktur pro společenskovědní či humanitní výzkum (např. FSD – Finnish Social Science Data Archive nebo ACLC – Archives and Collections of

Linguistic Corpora). Podobná strategie byla adoptována v Norsku. V souladu s touto strategií je podporován rozvoj infrastruktury pro výzkum na období 2012–2017. Pro podporu této strategie byla založena "National Financing Initiative for Research Infrastructure", iniciativa, která poskytuje grantové financování projektům a kvalitní projekty jsou rovnou zařazovány do "Roadmap". V rámci této iniciativy byl publikován "call for proposal" do září 2014 a je alokováno až cca 95 mil. euro projektům, jejichž cílem je rozvíjení nové nebo optimalizaci stávající infrastruktury (call obsahuje pouze obecné požadavky). Estonsko také rozvíjí svou vlastní infrastrukturu pomocí tzv. "Roadmap", která je dlouhodobým (na neurčitou dobu) projektem a aktualizuje se každých tři až pět let. Estonsko je zaměřeno na mezinárodní a Evropskou spolupráci a proto ve své Roadmap uvádí i Evropské projekty jako je např. European Social Survey (relevantní pro společenskovední výzkum). Pro humanitní výzkum je relevantní např. "Centre of Estonian language resources".

Dalším tématem relevantním pro oblast podpory infrastruktury je digitalizace databází, která je podporována ve většině zemích. Například Canadian Research Data Center Network (CRDCN) je organizace, která poskytuje přístup k datům potřebným pro kvantitativní společenský výzkum. Tato organizace financuje šest laboratoří na velkých kanadských univerzitách, ve kterých mají výzkumní pracovníci bezplatný přístup k hlavním kanadským databázím. Tento projekt od svého založení rozšiřuje své cíle a nyní se snaží i o vzdělávání výzkumných pracovníků a o spojování společenskovedního výzkumu s lidmi a organizacemi, které tento výzkum budou moci použít. Dalším příkladem investice do infrastruktury je více jak pětimilionový grant (v dolarech) pro projekt "Canadian Century Research Infrastructure" (CCRI). Tento projekt s centrem v University of Alberta byl úspěšně ukončen v roce 2009 a jedná se o elektronickou databázi zdrojů z období 1911–1951 (dostupné tradičně jen v papírové formě), která je nyní dostupná digitálně pro mnoho univerzit. Podobný (tentokrát rakouský) projekt "Digital Humanities: Langzeitprojekte zum kulturellen Erbe" je projekt, který podporuje využívání digitalizace v oblasti humanitních a sociálních věd pro atraktivnější Rakouska jak pro firmy, tak pro talentované výzkumné pracovníky. Tento projekt se také snaží spojit humanitní a sociální vědy s vědeckými postupy obsaženými v technologických a vědeckých databázích (podpora výměny dobré praxe mezi sektory a obory). Některé programy využívají inovativními způsoby nové technologie, jako například německý program Cultural Heritage Digitization, který vytváří trojrozměrné modely historických artefaktů s cílem vytvořit rozsáhlou databázi. Tento projekt má pozitivní implikace pro výzkumné pracovníky (mnohem jednodušší přístup k artefaktům), pro samotné artefakty (méně poškození z neustálého zkoumání a přepravy), ale také pro samotná muzea (možnost plánování výstav) či herní studia (možnost použít historicky přesný model například v počítačových hrách).

Některé infrastrukturní projekty jako australský National eResearch Collaboration Tools and Resources (NeCTAR) vytváří výzkumnou infrastrukturu a poskytuje k ní také moderní nástroje pro usnadnění spolupráce mezi institucemi. Tento projekt financuje stabilní servery pro digitální databáze, podporuje virtuální laboratoře a nástroje pro virtuální analýzu a výzkum. Součástí tohoto projektu je například virtuální laboratoř Humanities Networked Infrastructure (HuNI), ve které jsou přístupná rozsáhlá data pro humanitní výzkum z Australského území (28 různých databází). Ne jenom, že HuNI poskytuje jednoduchý přístup do mnoha databází, umožňuje také několika týmům pracovat spolu ve virtuálním prostředí a podílet se na realizaci výzkumu (při hledání dat a záznamů je možné vidět, na jaký výzkum již byla data použita). Na tomto projektu spolupracuje několik institucí v čele s Deakin University.

Dalším příkladem dobré praxe je podpora výzkumných muzeí, jako například programem "Museum, Galleries and Collections Fund" od britské HEFCE, který v období 2011–2012 poskytl financování

31 univerzitním muzeím a galeriím v celkové výši 10.45 mil. liber. Kritéria pro obdržení finanční asistence od tohoto fondu jsou tři: Projekt musí být větší (a dražší) než projekt, který by sloužil pouze pro potřeby dané univerzity, projekt musí poskytovat vysokou kvalitu "teaching and learning experience" pro ostatní instituce vyššího vzdělání a projekt musí být dostupný pro větší počet výzkumníků a tím plnit strategickou prioritu HEFCE o vzdělání dostupném všem. Podobným příkladem ale ve větším měřítku jsou výzkumná muzea Leibnizovy společnosti, kterých je osm, přičemž tři se zabývají historií nebo kulturou. Tato muzea se samozřejmě také podílí na vzdělávání široké veřejnosti (s návštěvností všech osmi muzeí dohromady přes milion lidí ročně), ale také na výzkumu specifickém pro objekty uchovávané v daném muzeu. Například Germanisches Nationalmuseum se sbírkou 1,3 milionů objektů je největším muzeem kulturní historie v Německu a má největší (nejobsáhlejší) knihovnu pro humanitní výzkum na území Německa a současně realizuje vlastní humanitní výzkum. Tato muzea tedy slouží jako databáze a sbírky, podporují popularizaci humanitních věd a provádí výzkum.

3. ZÁVĚR

Na závěr je možno říci, že v řadě zemí není výzkum v oblasti sociálních a humanitních věd striktně rozdělován na aplikovaný a základní. Aplikovatelnost je často považována za aspekt výzkumu, tak je tomu například ve Velké Británii, Německu nebo Rakousku. Některé země se nezabývají "aplikovatelností" výzkumu, ale spíše "inovacemi a inovativností" (např. Finsko, Norsko nebo Kanada). Tyto země v podstatě podporují aplikovaný výzkum (nebo goal oriented výzkum), ale používají jiné označení. Používání termínu inovativnosti místo aplikovatelnosti umožňuje širší zaměření podporovaných projektů, protože pro inovace je často potřebný i základní výzkum (nové abstraktní poznatky a závěry). Ve všech státech zmíněných v tomto podkladu je jasný záměr podporovat výzkum, který bude mít pozitivní efekt na sociální realitu, ale samotná "aplikovatelnost" není nezbytně jediným cílem veřejné podpory. V podstatě se dá tedy říci (jak naznačoval i závěr výzkum z roku 2008), že většina zemí podporuje převážně "goal-oriented" výzkum a inovativní výzkum.

4. APENDIX: PODROBNĚJŠÍ INFORMACE K JEDNOTLIVÝM ZEMÍM

10.6 Velká Británie:

10.6.1 Vlása a struktura podpory:

Vláda Velké Británie podporuje společenský a humanitní výzkum systémem dvojí podpory (dual support system).¹

Prvním systémem podpory je 7 tzv. Research Councils, které pomocí grantů podporují specifické projekty. Tyto councils zahrnují AHRC (Arts and Humanities Research Council, rada podporující humanitní výzkum) a ESRC (Economic and Social Research Council, rada podporující ekonomický a společenskovední výzkum).² Z celkového rozpočtu 2,599 mld. liber pro všech 7 Research Councils na rok 2014–2015 čerpá AHRC 98 mil. liber a ESRC 153 mil. liber.³

Druhým systémem podpory je tzv. Higher Education Funding Council for England (HEFCE), který podporuje univerzity a jiné vzdělávací instituce pomocí poměrně obecných jednorázových grantů. HEFCE je regionální organizace pro Anglii a podobné organizace existují i pro Skotsko a Wales (SFC a HESFW). Celkový objem fondu HEFCE je 3,883 mld. liber na rok 2014–2015,⁴ včetně 1,731 mld. liber vyhrazených na podporu výzkumu.⁵ Percentuálně se během posledních 5ti let zvyšuje část fondu HEFCE určená pro podporu výzkumu. HEFCE nerozlišuje striktně mezi společenskovedním a humanitním výzkumem a ostatním výzkumem. Podpora je udělována specifickým katedrám na specifických univerzitách a výše podpory dosahuje až několik set tisíc liber i pro katedry humanitního a sociálního výzkumu (např. největší podporu z kateder politologie a mezinárodních vztahů na rok 2014–2015 čerpá Kings College London a to 560 tis. liber)⁶

10.6.2 Národní a regionální strategie:

Celostátní strategie pro společenský a humanitní výzkum existuje na úrovni tzv. Research Councils a to konkrétněji ESRC a AHRC. ESRC i AHCR poskytují granty po celém území Velké Británie a mají poměrně volné tematické zaměření.^{7,8} Oba Councils jsou jako veřejně financované subjekty odpovědné

¹ <https://www.gov.uk/government/policies/investing-in-research-development-and-innovation/supporting-pages/science-and-research-funding>

² <https://www.gov.uk/government/policies/investing-in-research-development-and-innovation/supporting-pages/science-and-research-funding>

³ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/32478/10-1356-allocation-of-science-and-research-funding-2011-2015.pdf

⁴ <http://www.hefce.ac.uk/whatwedo/invest/institns/annallocs/>

⁵ https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/32478/10-1356-allocation-of-science-and-research-funding-2011-2015.pdf

⁶ <http://www.hefce.ac.uk/media/hefce/content/whatwedo/fundingandinvestment/fundinginstitutions/annualfundingallocations/201415/marchmainpagefiles/resdata1415.xls>

⁷ <http://www.ahrc.ac.uk/Funding-Opportunities/Research-funding/Themes/Pages/Themes.aspx>

⁸ <http://www.esrc.ac.uk/funding-and-guidance/funding-opportunities/3672/centres-and-large-grants.aspx>

Britskému parlamentu.⁹ Regionální strategie také existují na úrovni HEFCE, HEFSW, SFC a DELNI (Anglie, Wales, Skotsko a Severní Irsko). Tyto fondy jsou rozdělovány převážně na základě kvality výzkumu, ale priority stanovené vládou jsou brány v potaz (ilustrováno v následující sekci na příkladu HEFCE).

Podpora pro společenskovední a humanitní výzkum nerozlišuje mezi aplikovaným a základním výzkumem, což ale neznamená, že aplikovatelnost výzkumu není ceněna. Jedná se spíše o jiný pohled na věc v tom smyslu, že každý výzkum má určitou míru aplikovatelnosti a dělení výzkumu do dvou striktních kategorií (aplikovaný a neaplikovaný) je často neopodstatněné. Aplikovatelnost je brána jako aspekt výzkumu a ne jako kategorie či typ výzkumu. Vládní organizace tak mohou aplikovatelnost oceňovat a brát v potaz, ale nejsou jí striktně limitovány ve výběru projektů pro financování (ilustrováno v následující sekci na příkladu ESRC).

10.6.3 Programy a zaměření:

ESRC (Economic and Social Research Council) poskytuje dva druhy grantů. Základní "Research Grant" ve výši 200 tis. až jeden milion liber může financovat jakýkoli výzkum v oblasti ekonomie a sociálních věd (žádné tematické omezení).¹⁰ O tento druh grantů může jednotlivec či organizace požádat kdykoliv. Větší "Centres and Large Grants" ve výši 2 až 10 mil. liber jsou udělovány jednou za rok ve dvoukolovém výběrovém řízení.¹¹ Tyto granty mají tzv. steers (ne-striktní tematické zaměření). Pro rok 2014-2015 jsou tyto steers "the future of higher education" a "sustainable prosperity".¹² ESRC má vlastní "Evaluation Committee", která hodnotí každý podporovaný projekt na základě výsledků a využití financí (peer-review). Společně s peer-review hodnocením hodnotí ESRC také dopad výzkumu na sociální realitu (aplikovatelnost výzkumu).¹³ Tzv. "Impact Evaluation" zkoumá implikace společenskovedního výzkumu pro občany a současně vyvíjí metodologie pro zkoumání a měření dopadu aplikovaného výzkumu na sociální realitu.¹⁴ I když ESRC nerozlišuje mezi aplikovaným a jiným výzkumem, důraz na aplikovatelnost je zřejmý nejen díky "Impact Evaluation", ale také díky např. každoročním udílení cen za výzkum s největším dopadem ve specifických oblastech.¹⁵

AHRC poskytuje následující typy grantů: standartní granty pro výzkum, granty pro začínající výzkumné pracovníky (early career) a také fellowships.¹⁶ Tato podpora nemá specifické tematické zaměření či zaměření na aplikovaný výzkum. AHRC poskytuje ale také tematické granty ve čtyřech tematických oblastech. Tyto oblasti jsou zprv Care for the Future: Thinking Forward through the Past, zadruhé Digital Transformations in the Arts and Humanities, zatřetí Science in Culture a za čtvrté Translating Cultures.¹⁷ Každá z těchto tematických oblastí má vlastní "advisory group" (nebo více) a tyto skupiny se snaží rozvíjet danou tematickou oblast, aby výzkum v této oblasti zůstal stále

⁹ <https://www.gov.uk/government/policies/investing-in-research-development-and-innovation/supporting-pages/science-and-research-funding>

¹⁰ <http://www.esrc.ac.uk/funding-and-guidance/funding-opportunities/3717/research-grants.aspx>

¹¹ <http://www.esrc.ac.uk/funding-and-guidance/funding-opportunities/3672/centres-and-large-grants.aspx>

¹² <http://www.esrc.ac.uk/funding-and-guidance/funding-opportunities/3672/centres-and-large-grants.aspx>

¹³ <http://www.esrc.ac.uk/research/evaluation-impact/impact-evaluation/index.aspx>

¹⁴ <http://www.esrc.ac.uk/research/evaluation-impact/impact-evaluation/index.aspx>

¹⁵ <http://www.esrc.ac.uk/news-and-events/events/celebrating-impact-prize/prize-winners-2014.aspx>

¹⁶ <http://www.ahrc.ac.uk/Funding-Opportunities/Research-funding/Pages/Research-funding.aspx>

¹⁷ <http://www.ahrc.ac.uk/Funding-Opportunities/Research-funding/Themes/Pages/Themes.aspx>

aktuální.¹⁸ AHRC se také soustředí na tzv. creative economy (tím myšleno především umění, filmy, design, móda, PC hry, atp.). Prozatím je podpora pro creative economy poměrně nejasná a doposud obnášela finanční podporu některým projektům, včetně projektů výzkumu a projekty typu "showcase" (platforma pro firmy a instituce na prezentování inovativního produktu, služby, nebo výzkumu - tedy zviditelnění a výměna dobrých praktik).¹⁹ Podpora pro creative economy je ze své podstaty zaměřena na aplikovaný výzkum (vývoj produktů a služeb).

V druhém systému podpory (HEFCE) je drtivá většina podpory rozdělena systémem tzv. QR research funding (QR znamená quality related).²⁰ Podpora z HEFCE na výzkum je nejdříve rozdělena do 67 různých oborů (kateder) a dále je každá ze 67 částí rozdělena mezi příslušné univerzity (celkem 1 811 grantů pro rok 2014–2015).²¹ Toto rozdělení je založeno na kalkulaci, která bere v potaz 1) kvalitu výzkumu v dané univerzitě v daném oboru, 2) objem výzkumu, 3) relativní cenu výzkumu podle oboru a 4) strategické priority stanovené vládou.²² Zaměření HEFCE je tedy tematicky rozděleno. Kvalita výzkumu na univerzitách byla naposledy evaluována v roce 2008 pomocí RAE²³ (Research Assessment Exercise) a bude evaluována opět v roce 2014 pomocí nové metodologie REF²⁴ (Research Excellence Framework). Na těchto evaluacích kvality se podílí HEFCE a ostatní regionální organizace pro podporu vzdělávání a výzkumu.

10.6.4 Univerzity:

Největším zdrojem finanční podpory pro výzkum na univerzitách je HEFCE (nebo obdobná organizace pro Wales, Skotsko, nebo Severní Irsko). HEFCE ve svých programech přímo nezohledňuje aplikovatelnost výzkumu, tudíž záleží čistě na univerzitách, zda chtějí realizovat aplikovaný společenský a humanitní výzkum.

Existují univerzitní instituty jako například RIASS (Research Institute for Applied Social Sciences, University Swansea),²⁵ institut pro rozvoj aplikovaného společenskovo vědního výzkumu, který spolupracuje s dalšími výzkumnými organizacemi s různým zaměřením (jako Centre for Migration Policy Research nebo Centre for Innovative Ageing).²⁶ Dalším britským příkladem univerzitního společenskovo vědního výzkumu je CASR (Centre for Applied Social Research) University of Bradford.²⁷

Univerzity jako takové nemají veliký vliv na politiku výzkumu, ale vláda se i přesto snaží integrovat názory akademických expertů do procesu vytváření výzkumné politiky a to díky British Academy. British Academy funguje nejen jako grantová organizace, ale také jako svaz nejlepších akademiků v oblasti humanitních a sociálních věd v zemi. British Academy také podporuje tvorbu veřejné politiky

¹⁸ <http://www.ahrc.ac.uk/Funding-Opportunities/Research-funding/Themes/Pages/Themes.aspx>

¹⁹ <http://www.ahrc.ac.uk/News-and-Events/Watch-and-Listen/Pages/Arts-and-Humanities-in-the-Creative-Economy.aspx>

²⁰ <http://www.hefce.ac.uk/whatwedo/rsrch/howfunder/>

²¹ <http://www.hefce.ac.uk/media/hefce/content/whatwedo/fundingandinvestment/fundinginstitutions/annualfundingallocations/201415/marchmainpagefiles/resdata1415.xls>

²² <http://www.hefce.ac.uk/whatwedo/rsrch/howfunder/mainstreamqr/>

²³ <http://www.rae.ac.uk/>

²⁴ <http://www.ref.ac.uk/>

²⁵ <http://www.swansea.ac.uk/riass/>

²⁶ <http://www.swansea.ac.uk/riass/>

²⁷ <http://www.bradford.ac.uk/research/rkt-centres/applied-social-research/>

v oblasti humanitních a společenských věd.²⁸ Konkrétněji se jedná o publikaci zpráv, názorů a perspektiv na veřejnou politiku v oblasti vzdělávání a výzkumu a také pořádání konferencí a poskytování fór pro diskuzi.²⁹ British Academy zajišťuje dialog mezi nejuznávanějšími univerzitními profesory a profesorkami (jako zástupci širší akademické obce) a tvůrci veřejné politiky. Pro rok 2014 se British Academy zaměřuje na pět oblastí (v souvislosti s výzkumnou podporou tvorby veřejné politiky): Ekonomie a veřejné výdaje, životní prostředí a obnovitelnost, britská ústava, společenská soudržnost a rovnost a kulturní dědictví.³⁰

Aplikovaný výzkum v oblasti společenských a humanitních věd je vyučován na velké části univerzit ve Velké Británii (např. School of Applied Social Science funguje v University of Brighton,³¹ University of Durham³², University of Stirling,³³ London Metropolitan University,³⁴ Lancaster University³⁵ a v mnoha dalších univerzitách).

10.6.5 Infrastruktura:

Infrastruktura pro výzkum je financována primárně pomocí HEFCE, které má několik jednotlivých fondů pro podporu infrastruktur. Například "Museum, Galleries and Collections Fund" v období 2011–2012 poskytl financování 31 univerzitním muzeím a galeriím v celkové výši 10.45 mil. liber.³⁶ Kritéria pro obdržení finanční podpory od tohoto fondu jsou tři: Projekt musí být větší (a dražší) než projekt, který by sloužil pouze pro potřeby dané univerzity, projekt musí poskytovat vysokou kvalitu ve smyslu "teaching and learning experience" pro ostatní instituce vyššího vzdělání a projekt musí být dostupný pro větší počet výzkumníků a tím plnit strategickou prioritu HEFCE o vzdělání dostupném všem.³⁷

Dalším zajímavým příkladem infrastruktury je organizace NESTA. NESTA je nezisková organizace založená vládou a zaměřená na inovativní řešení moderních problémů a to jak financováním projektů tak poskytováním infrastruktury, kontaktů, know-how a mentoringu. NESTA podporuje organizace a projekty, které na základě výzkumu mají potenciál tento výzkum aplikovat a tím zlepšit život zejména stárnoucích lidí a dětí (tematické zaměření programu Impact Investments).³⁸ NESTA vytváří podmínky ne pro společenský a humanitní výzkum jako takový, ale pro aplikovatelnost takového výzkumu jak v soukromém tak ve veřejném sektoru.

²⁸ <http://www.britac.ac.uk/about/index.cfm>

²⁹ <http://www.britac.ac.uk/templates/asset-relay.cfm?frmAssetFileID=13684>

³⁰ <http://www.britac.ac.uk/templates/asset-relay.cfm?frmAssetFileID=13684>

³¹ <http://about.brighton.ac.uk/sass/research/>

³² <https://www.dur.ac.uk/sass/>

³³ <http://www.stir.ac.uk/social-science/>

³⁴ <http://www.londonmet.ac.uk/faculties/faculty-of-social-sciences-and-humanities/areas-of-the-faculty/school-of-social-sciences/>

³⁵ <http://www.lancaster.ac.uk/fass/apsocsci/>

³⁶ <http://www.hefce.ac.uk/whatwedo/rsrch/rinfrastruct/museums/>

³⁷ <http://www.hefce.ac.uk/whatwedo/rsrch/rinfrastruct/museums/>

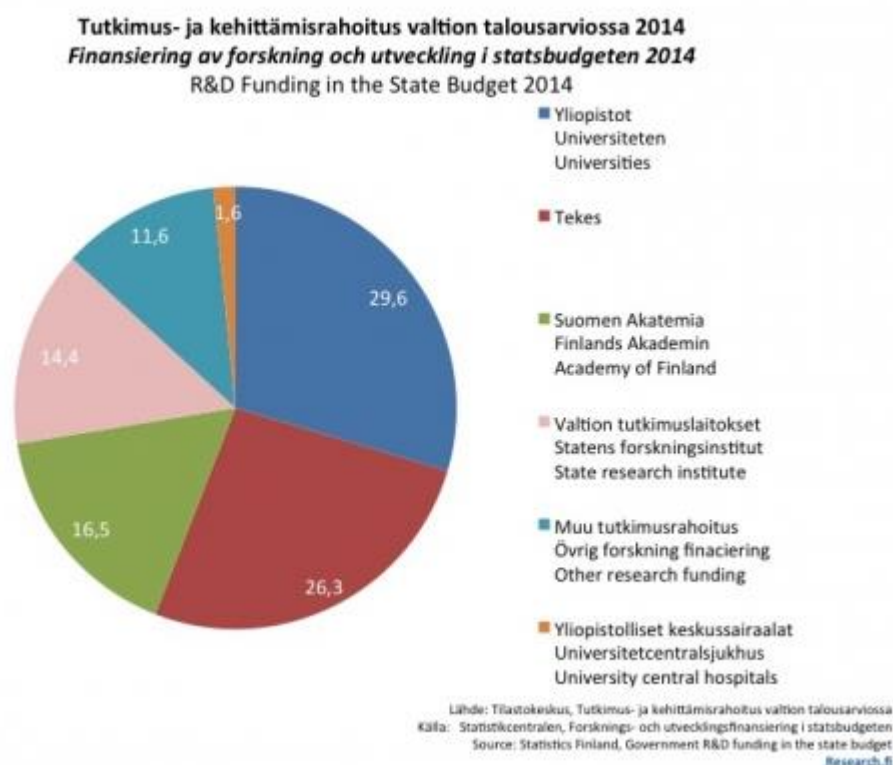
³⁸ <http://www.nesta.org.uk/project/nesta-impact-investments>

10.7 Finsko:

10.7.1 Vlása a struktura podpory:

Ve Finsku je výzkum podporován několika vládními iniciativami. Vlása podporuje univerzity a jejich výzkumné programy, státní výzkumné programy a instituty (které mohou podporovat jednotlivé projekty), elitní výzkumná centra (Centres of Excellence in Research) zaměřená na inovace a strategická výzkumná centra.³⁹

Celkový rozpočet na podporu výzkumu a inovací (ve všech oblastech) je 1,96 bil euro na rok 2014.⁴⁰ Tento rozpočet je rozdělen mezi jednotlivé organizace tímto způsobem.

zdroj: <http://www.research.fi/en/key-statistics/research/rd-funding-state-budget-2014>

Celková investice do výzkumu je ale mnohem větší díky investici 4,7 mld. euro z privátního sektoru (data z roku 2012).⁴¹

10.7.2 Národní a regionální strategie:

Celostátní strategie je udávána přes Research and Innovation Council (TIN). Předseda tohoto orgánu je vždy premiér. Strategie pro období 2011–2015 se zaměřuje převážně na podporu inovací za účelem ekonomického růstu a konkurenceschopnosti. Tzv. innovation system se zaměřuje na dostatečné financování, lidské zdroje a infrastrukturu pro inovace (zaměření na tvorbu atraktivního inovačního

³⁹ <http://www.research.fi/en/research-environments>

⁴⁰ <http://www.research.fi/en/key-statistics/research/rd-funding-state-budget-2014>

⁴¹ <http://www.research.fi/en/key-statistics/research/rd-expenditure-sector>

prostředí jak pro technologické tak sociální inovace).⁴² Tato strategie je specificky zaměřena na aplikování výzkumu a na zlepšení spolupráce mezi univerzitami, výzkumnými institucemi a poskytovateli služeb a výrobků.⁴³

Důraz je kladen na evaluaci výzkumu. Univerzitní výzkumné programy jsou evaluované speciálním orgánem Finnish Higher Education Evaluation Council a Ministerstvem školství. Ostatní výzkumné instituty evaluuje The Academy of Finland. Evaluace se zaměřuje primárně na efektivní rozvoj inovací. Podrobná celostátní evaluace se koná tento rok (2014) a nejaktuálnější dostupná evaluace je z roku 2012. Tyto "state of scientific research" evaluace se zabývají i sociálními a humanitními vědami a jsou rozděleny do jednotlivých oborů (jako communications, political science a economics v oblasti sociálních věd⁴⁴ nebo art, linguistics a philosophy v oblasti humanities⁴⁵). Tyto evaluace slouží jako podklad pro design veřejné politiky podpory výzkumu a mj. identifikují silné stránky, slabší stránky, příležitosti a hrozby pro výzkum v každém oboru.

10.7.3 Programy a zaměření:

Academy of Finland podporuje mnoho programů, většina z nich je zaměřena na přírodní vědy. Podporovány jsou ale i programy jako Future of Living and Housing nebo The Future of Learning, Knowledge and Skills, které jsou interdisciplinární a tudíž relevantní pro aplikovaný společenský a humanitní výzkum.⁴⁶

Tzv. State Research Institutes je celkem 18 a z toho je pět institutů zaměřených na společenské vědy a jeden na humanitní vědy. Například "Finnish Institute of International Affairs" (FIIA) je institut, který jak publikuje svůj vlastní vědecký časopis a podílí se na výzkumu, tak poskytuje podklady a názory pro zahraniční politiku. Tento institut má v současné době tři výzkumné programy a to: Evropská unie, východní sousedi Evropské unie a globální bezpečnost.⁴⁷

Další klíčovou organizací pro podporu výzkumu je TEKES. TEKES je vládou financovaná agentura, která podporuje technické a sociální inovace. O podporu mohou požádat jak výzkumné ústavy a organizace, tak firmy které chtějí poskytovat inovativní produkty nebo zmezinárodnit své služby.⁴⁸ TEKES podporuje inovace zvláště v šesti tematických oblastech a to: Přírodní zdroje a obnovitelnost, inteligentní prostředí pro život, lidské zdraví, koncepty v podnikání, služby a digitalizace.⁴⁹

⁴² http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tiede/tutkimus-ja_innovaationeuvosto/julkaisut/liitteet/Review2011-2015.pdf

⁴³ http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Tiede/tutkimus-ja_innovaationeuvosto/julkaisut/liitteet/Review2011-2015.pdf p.31

⁴⁴ <http://www.aka.fi/en-GB/A/Decisions-and-impacts/The-state-of-scientific-research-in-Finland/The-state-of-scientific-research-in-Finland-20121/Yh/>

⁴⁵ <http://www.aka.fi/en-GB/A/Decisions-and-impacts/The-state-of-scientific-research-in-Finland/The-state-of-scientific-research-in-Finland-20121/Humanistiset-tieteet/>

⁴⁶ <http://www.aka.fi/en-GB/A/Programmes-and-cooperation/Research-programmes/Ongoing/>

⁴⁷ <http://www.fiaa.fi/en/research/>

⁴⁸ <http://www.tekes.fi/en/tekes/strategy/>

⁴⁹ <http://www.tekes.fi/en/tekes/strategy/>

10.7.4 Univerzity:

Finské univerzity nemají přímý institucionalizovaný vliv na výzkumnou politiku, ale výzkumná politika je obecně relativně de-centralizovaná⁵⁰ a univerzity mají značnou volnost ve výběru zaměření svého výzkumu. Mnohem významnější zájmovou stranou jsou agentury podporované finskou vládou (jako Academy of Finland, TEKES, nebo State Research Institutes). Tyto agentury samozřejmě spolupracují s univerzitami.

Finské univerzity se ve většině případů zabývají aplikovaným sociálním a humanitním výzkumem, ale studijní programy z oborů sociálních a humanitních věd většinou nejsou přímo označeny jako "aplikované" programy. Existují však univerzity jako University of Helsinki, které se specificky zaměřují na aplikovaný výzkum a inovace. Technické a vědecké programy jsou na rozdíl od sociálních a humanitních programů obvykle rozděleny na aplikované a základní výzkumné/studijní univerzitní programy.

10.7.5 Infrastruktura:

Vytváření prostředí pro inovace je jedna z nejdůležitějších priorit finské celostátní strategie a infrastruktura pro aplikovaný výzkum je důležitou součástí takového prostředí. Za tímto účelem byla vytvořena Finnish Infrastructure Research Committee (jako součást Academy of Finland). Účelem této komise je vypracovávat návrhy pro financování výzkumné infrastruktury (jako podklad pro Finskou vládu).⁵¹ Tato komise také pracuje na tzv. roadmap for research infrastructures (dlouhodobý plán toho jaké nové infrastruktury se mají vytvořit a jaké se mají dále podporovat v nadcházejících 10–15 letech).⁵² Tato roadmap identifikovala 24 celostátních infrastruktur pro výzkum včetně infrastruktur pro společenskovědní či humanitní výzkum (např. FSD – Finnish Social Science Data Archive nebo ACLC- Archives and Collections of Linguistic Corpora).⁵³

Finsko je také členem řady evropských infrastruktur pro výzkum (jako CESSDA - Consortium of European Social Science Data Archives).⁵⁴

10.8 Kanada:

10.8.1 Vláša a struktura podpory:

Na federální úrovni má Kanada pět organizací pro podporu výzkumu,⁵⁵ z kterých jsou dvě relevantní pro aplikovaný společenský a humanitní výzkum. První relevantní organizací je "Social Science and Humanities Research Council". Tato organizace je zodpovědná parlamentu a podporuje výzkum pomocí grantů a stipendií (2012-2013 rozdělila 377 mil. dolarů finanční podpory v 3 882 grantech).⁵⁶ Druhou relevantní organizací je "Canada Foundation for Innovation", která poskytuje finanční

⁵⁰ <http://sciencenordic.com/about/research-finland>

⁵¹ <http://www.aka.fi/en-GB/A/Programmes-and-cooperation/Research-infrastructure-funding/>

⁵² <http://www.aka.fi/en-GB/A/Programmes-and-cooperation/Research-infrastructure-funding/Roadmap-/>

⁵³ <http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2009/liitteet/opm02.pdf?lang=fi>

⁵⁴ <http://www.aka.fi/en-GB/A/Programmes-and-cooperation/Research-infrastructure-funding/>

⁵⁵ <http://www.canada.ca/en/services/science/institutes.html>

⁵⁶ http://www.sshrc-crsh.gc.ca/about-au_sujet/facts-faits/index-eng.aspx

asistenci kanadským institucím prostřednictvím několika fondů. Od svého založení v roce 1997 rozdělila tato organizace přes 5 mld. dolarů na rozvoj inovací.⁵⁷ Podpora nerozlišuje mezi humanitními, sociálními a přírodními vědami, ani mezi aplikovaným a základním výzkumem.

10.8.2 Národní a regionální strategie:

"Social Science and Humanities Research Council" má pro rok 2013-2016 strategický plán nazvaný "Strengthening Canada's Cultures of Innovation", který má tři tematické priority: 1) Zvyšovat kvalitu kanadského výzkumu a podporovat talent 2) Pracovat s univerzitami a výzkumnými institucemi na vytváření prostředí pro rozvoj společenskovo-vedního a humanitního výzkumu 3) Využít společenský a humanitní výzkum a vědomosti tak, aby přinesly co největší prospěch Kanadě a světu.⁵⁸ Třetí tematická priorita je zaměřena na spolupráci mezi akademickými disciplínami a mezi ekonomickými sektory a také na rozvoj inovací.⁵⁹ I když tento strategický plán nezmiňuje rozlišení na aplikovaný a základní výzkum, je zde patrná snaha o podporu aplikovaného výzkumu.

"Canada Foundation for Innovation" poskytuje podporu na základě tří kritérií: 1) Kvalita výzkumu a potřeba daného výzkumu 2) Zda daný výzkum zvyšuje kapacitu pro inovace 3) Zda je výzkum obecně prospěšný pro Kanadu.⁶⁰ Innovation fund (specifický fond) se pro rok 2015 zaměřuje na rozvoj infrastruktury v oblastech výzkumu, ve kterých má Kanada potenciál konkurovat na mezinárodní úrovni.⁶¹

10.8.3 Programy a zaměření:

V nevládním sektoru existuje nezisková organizace "Federation for the Humanities and Social Sciences". Tato organizace spolupracuje s SSHRC (Social Science and Humanities Research Council), nevládními organizacemi a univerzitami.⁶² Tato organizace podporuje studium společenských a humanitních věd a poskytuje také poradenství kanadské vládě v oblasti veřejné politiky.⁶³ Strategický plán pro období 2011-2015 má tři cíle: 1) Zlepšit komunikaci mezi členy 2) Mít větší vliv jak v akademických kruzích tak na život občanů 3) Zlepšit finanční udržitelnost projektů.⁶⁴ Druhý cíl v sobě obsahuje priority jako podpora sociálních inovací a "engaged scholarship" nebo tvorba partnerských vztahů se zájmovými stranami a jinými institucemi.⁶⁵

⁵⁷ <http://www.innovation.ca/en/OurInvestments/ProjectsFunded/SummaryProjectsFunded>

⁵⁸ http://www.sshrc-crsh.gc.ca/about-au_sujet/publications/strategic_plan_2013-16-plan_strategique_2013-2016_e.pdf

⁵⁹ http://www.sshrc-crsh.gc.ca/about-au_sujet/publications/strategic_plan_2013-16-plan_strategique_2013-2016_e.pdf

⁶⁰ <http://www.innovation.ca/en/AboutUs/WhatCFI>

⁶¹ <http://www.innovation.ca/en/OurFunds/CFIFunds/InnovationFund>

⁶² <http://www.ideas-idees.ca/about/about-the-federation>

⁶³ <http://www.ideas-idees.ca/about/about-the-federation>

⁶⁴ <http://www.ideas-idees.ca/sites/default/files/strategic-directions-2011-en.pdf>

⁶⁵ <http://www.ideas-idees.ca/sites/default/files/strategic-directions-2011-en.pdf>

10.8.4 Univerzity:

Univerzity se běžně podílí na aplikovaném společenském a humanitním výzkumu, jako je tomu například v University of Ottawa v "Centre of Public Management and Policy".⁶⁶

Organizace "Association of Universities and Colleges of Canada" (AUCC) reprezentuje zájmy Kanadských univerzit a to také v oblasti výzkumné politiky. Tato organizace publikuje zprávy a články, ale především se podílí právě na tvorbě výzkumné a vzdělávací politiky.⁶⁷ V této oblasti je kladen důraz na inovace a inovativnost.⁶⁸ Zajímavé je také zmínit publikovanou pozici AUCC: "Prosperous societies are innovative societies, and innovation begins with basic research."⁶⁹ Kanada podporuje aplikovaný výzkum, ale nezaměřuje se na rozdělení mezi základním a aplikovaným výzkumem; Primární zaměření je na inovace a inovativnost, což podle AUCC začíná již od základního a ne pouze aplikovaného výzkumu.

10.8.5 Infrastruktura:

Canadian Research Data Center Network (CRDCN) je organizace která poskytuje přístup k datům potřebným pro kvantitativní společenský výzkum. Tato organizace financuje šest laboratoří na velkých kanadských univerzitách, ve kterých mají výzkumní pracovníci bezplatný přístup k hlavním kanadským databázím.⁷⁰ Tento projekt od svého založení rozšiřuje své cíle a nyní se snaží i o vzdělávání výzkumných pracovníků a o spojování společenského výzkumu s lidmi a organizacemi, které tento výzkum budou moci použít.⁷¹

Dalším dobrým příkladem investice do infrastruktury je více jak pěti milionový grant (v dolarech) pro projekt "Canadian Century Research Infrastructure" (CCRI).⁷² Tento projekt s centrem v University of Alberta byl úspěšně realizován v roce 2009 a jedná se o elektronickou databázi dat z období 1911–1951, která je dostupná pro mnoho univerzit.⁷³

10.9 Austrálie:

10.9.1 Vlášda a struktura podpory:

Klíčovým subjektem v Austrálii je Australian Research Council (ARC), který podléhá přímo australskému Ministrovi školství.⁷⁴ ARC má poradenskou funkci v otázkách výzkumu (pro vládu), administruje grantové programy a zodpovídá za iniciativu "Excellence in Research for Australia"

⁶⁶ <http://socialsciences.uottawa.ca/cgpp-cpmp/eng/>

⁶⁷ <http://www.aucc.ca/about-us/what-we-do/>

⁶⁸ <http://www.aucc.ca/policy-issues/research-and-innovation/>

⁶⁹ <http://www.aucc.ca/policy-issues/research-and-innovation/>

⁷⁰ <http://www.rdc-cdr.ca/about-crdsn>

⁷¹ <http://www.rdc-cdr.ca/about-crdsn>

⁷² <http://ccri.uvic.ca/>

⁷³ <http://mercator.geog.utoronto.ca/ccri/>

⁷⁴ http://www.arc.gov.au/about_arc/default.htm

(ERA).⁷⁵ Celkový rozpočet ARC na rok 2012-2013 byl 907 mil. dolarů (879 mil. bylo rozděleno pomocí grantů).⁷⁶

10.9.2 Národní a regionální strategie:

ARC se řídí strategickým plánem pro období 2013/2014 až 2015/2016, který definuje cíle jak pro jednotlivé programy, tak obecně. Obecné cíle jsou čtyři. Zaprvé poskytovat kvalitní strategické informace o výzkumu a rozvoji výzkumu australské vládě. Zadruhé vytvářet a zlepšovat vztahy se zájmovými stranami a s veřejností. Zatřetí zvýšit efektivitu stávajících programů a priorit. Začtvrté zlepšit koordinaci v rámci ARC.⁷⁷

Programové cíle zůstávají v podstatě stejné. Zajímavou projednávanou změnou z hlediska aplikovaného výzkumu je návrh na přidání indikátoru do iniciativy Excellence in Research for Australia, jehož příští evaluace je plánována na rok 2015. Tento nový indikátor by měl měřit, jaký efekt má daný výzkum na společnost a občany (research impact).⁷⁸ Tento indikátor by tedy integroval aplikovatelnost výzkumu do pravidelných národních evaluací veškerého výzkumu a tím by výrazně podpořil aplikovaný výzkum v Austrálii.

10.9.3 Programy a zaměření:

ARC má tři stěžejní programy a to Discovery, Linkage, a ERA. Discovery je grantový program, který poskytuje granty jednotlivcům nebo institucím na konkrétní projekty. Linkage je program, který má za úkol vytvářet spolupráci jak v Austrálii tak mezinárodně. Cílem této spolupráce je jak lepší výzkum (partnerství s ostatními výzkumnými institucemi), tak lepší využití výzkumu v praxi (partnerství s firmami, které chtějí vyrábět inovativní produkty atp.)⁷⁹ Tento program se v podstatě snaží zlepšit spolupráci mezi univerzitním výzkumem a soukromým sektorem. "Excellence in Research for Australia" (ERA) je iniciativa, která se zabývá evaluacemi Australského výzkumu.⁸⁰ Tato evaluace probíhá pomocí metrik udávaných týmem expertů (u společenských a humanitních věd se jedná z velké části o peer review).⁸¹ Všechny programy jsou z hlediska pokrývaných témat obecné a nemají zvláštní zaměření.

10.9.4 Univerzity:

Příkladem centra aplikovaného společenskovedního výzkumu je "Centre for Applied Social Research" Univerzity RMIT.⁸² Toto centrum v současné době provádí aplikovaný výzkum v oblasti sociální inkluze, bezdomovectví, bydlení a evaluace veřejného sektoru.⁸³

⁷⁵ http://www.arc.gov.au/about_arc/default.htm

⁷⁶ http://www.arc.gov.au/pdf/annual%20report%2012-13/Annual%20Report%20PDF%20for%20web_Part4.pdf

⁷⁷ http://www.arc.gov.au/about_arc/stratplan/ARC_StrategicPlan_2013-14%20to%202015-16.pdf

⁷⁸ http://www.arc.gov.au/about_arc/stratplan/ARC_StrategicPlan_2013-14%20to%202015-16.pdf

⁷⁹ http://www.arc.gov.au/about_arc/stratplan/ARC_StrategicPlan_2013-14%20to%202015-16.pdf

⁸⁰ <http://www.arc.gov.au/era/>

⁸¹ <http://www.arc.gov.au/era/>

⁸² <http://www.rmit.edu.au/research/casr>

⁸³ <http://www.rmit.edu.au/browse;ID=8edpk6blpuqt1>

Australské univerzity nejsou přímo zapojeny do vytváření výzkumné politiky. Existují ale organizace jako "Innovative Research Universities", spolek sedmi univerzit ze všech oblastí Austrálie, který byl vytvořen s třemi cíli. Zaprvé tento spolek má zlepšovat kvalitu výzkumu díky sdílení vybavení (tvorba infrastruktury). Zadruhé poskytovat nové možnosti jak studentům tak zaměstnancům. A zatřetí má tento spolek prezentovat názory Univerzit vládě a ovlivňovat její rozhodnutí v oblasti výzkumu.⁸⁴ IRU v současné době publikuje komentáře, připomínky a návrhy na změny k návrhům vládních dokumentů⁸⁵ s cílem posílit vliv univerzit na tvorbu výzkumné a vzdělávací politiky.

10.9.5 Infrastruktura:

National eResearch Collaboration Tools and Resources (NeCTAR) je veřejný projekt který vytváří výzkumnou infrastrukturu a to investicí do ICT technologií.⁸⁶ Tento projekt financuje stabilní servery, podporuje virtuální laboratoře a nástroje pro virtuální analýzu a výzkum. Součástí tohoto projektu je také virtuální laboratoř Humanities Networked Infrastructure (HuNI).

HuNI je virtuální laboratoř, ve které jsou přístupná rozsáhlá data pro humanitní výzkum z Australského území (28 různých databází). Ne jenom že HuNI poskytuje jednoduchý přístup do mnoha databází, jedná se také o systém, který umožňuje několika týmům pracovat spolu ve virtuálním prostředí a podílet se na realizaci výzkumu (při hledání dat a záznamů je možné vidět, na jaký výzkum již byla data použita).⁸⁷ Na tomto projektu spolupracuje několik institucí v čele s Deakin University.⁸⁸ HuNI nemá specifické zaměření na aplikovaný či základní výzkum (takové omezení by bylo nelogické).

10.10 Norsko:

10.10.1 Vláda a struktura podpory:

The Research Council of Norway je vládní organizace, kterou financují jednotlivá ministerstva (z největší části Ministerstvo školství).⁸⁹ Celkový roční rozpočet The Research Council of Norway je 7 264 mil. KON (cca. 857 mil. euro). Tyto finanční prostředky jsou rozděleny do různých oborů následovně:

Figure 2. Allocations from the Research Council, by subject field. In NOK million.

⁸⁴ <http://www.iru.edu.au/about-us/our-purpose-and-history.aspx>

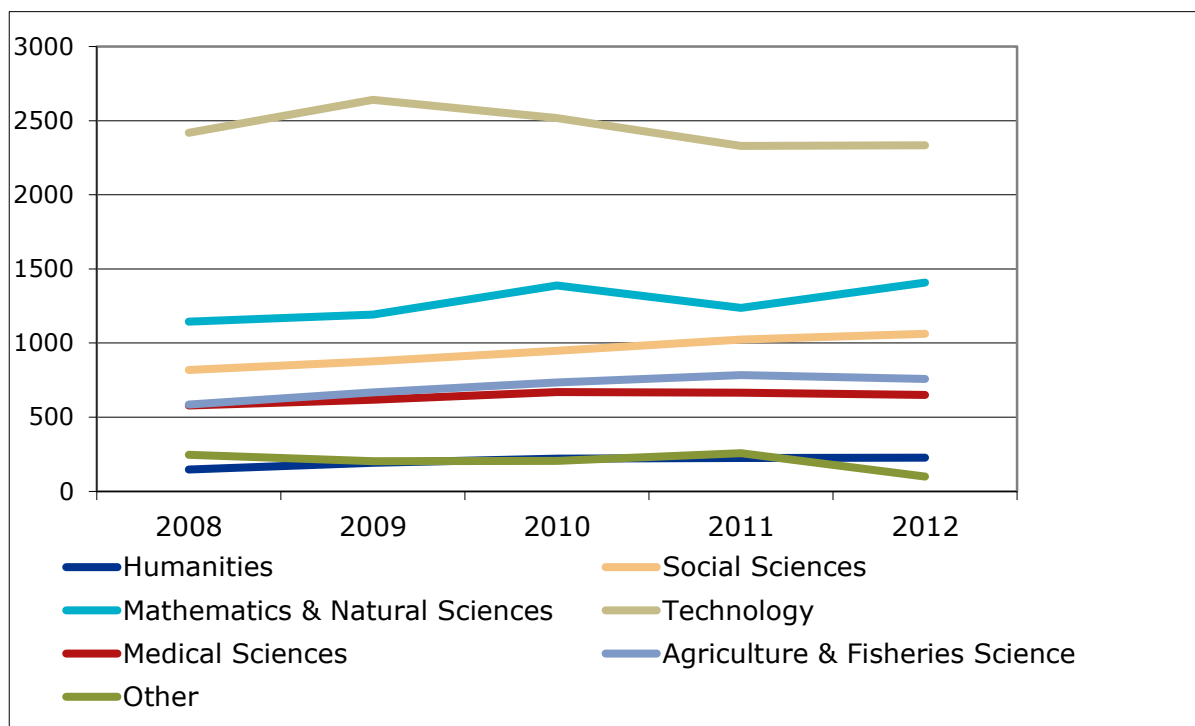
⁸⁵ <http://www.iru.edu.au/policy.aspx>

⁸⁶ <https://www.nectar.org.au/about-nectar>

⁸⁷ <http://huni.net.au/what-is-huni/>

⁸⁸ <http://huni.net.au/what-is-huni/>

⁸⁹ http://www.forskningradet.no/en/Key_figures/1138785841814

zdroj: <http://www.forskingsradet.no/servlet/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fvnd.openxmlformats-officedocument.wordprocessingml.document&blobheadername1=Content-Disposition%3A&blobheadervalue1=+attachment%3B+filename%3D%22ADMFor forskningsradetital2012engVSCksCBE.docx%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1274504562651&ssbinary=true>

The Research Council of Norway je rozdělen do čtyř divizí: Division for Science, Division for Energy, Resources and the Environment, Division for Society and Health a Division for Innovation.

10.10.2 Národní a regionální strategie:

The Research Council of Norway podporuje aplikovaný společenskovední výzkum prostřednictvím financování výzkumných projektů, které budou sloužit jako podklady pro veřejnou politiku.⁹⁰ Tato podpora je administrována "Department for Welfare and Education", který je součástí Divize pro společnost a zdraví. The Research Council of Norway jako strategický orgán identifikuje aplikovatelnost výzkumu jako jednu ze čtyř nejdůležitějších "challenges" pro všechny divize a obory.⁹¹

The Research Council of Norway podporuje inovace a výzkum i na regionální úrovni, převážně prostřednictvím programu VRI (Virkemidler for regional FoU og innovasjon), který spadá pod Divizi pro inovace. Tento program společně s regionálními administrativami poskytuje několik příležitostí pro rozvoj regionálního výzkumu, jako například poskytování možností pro studenty a výzkumné pracovníky vyzkoušet si nová pracoviště nebo umožňuje podporu jednotlivých firem při vyhledávání výzkumného centra specificky pro jejich potřeby.⁹² Každý region má specifické priority a i přesto, že

⁹⁰ http://www.forskingsradet.no/en/Welfare_and_Education/1138785842700

⁹¹ http://www.forskingsradet.no/en/Vision_and_mandate/1138785841810

⁹² <http://www.forskingsradet.no/servlet/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-Disposition%3A&blobheadervalue1=+attachment%3B+filename%3D%22VRIFaktaarkeng2web.pdf%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1274460411834&ssbinary=true>

většina priorit je technického zaměření, regiony Oslo a Hedmark mají například jako jednu z priorit "culture".⁹³

10.10.3 Programy a zaměření:

Norsko podporuje aplikovaný výzkum v soukromém sektoru a to programem SkatteFUNN. SkatteFUNN nabízí všem firmám v jakémkoli oboru daňové úlevy v případě, že firma financuje vlastní "Research and Development".⁹⁴ Jedná se v podstatě o uhrazení části nákladů (konkrétně 20%) na "Research and Development" (v případě, že 20% z nákladu na výzkum je více než kolik firma odvádí státu na daních, firma dostane rozdíl doplacen od státu).⁹⁵ Tento projekt spadá pod Divizi inovací The Research Council of Norway.

The Research Council of Norway také podporuje výzkum pomocí grantů univerzitám, ale tyto granty jsou specifické a vztahují se vždy na jeden konkrétní projekt.⁹⁶ Tyto granty jsou rozdělovány programem "Strategic Projects - University Colleges" a nemají specifické tematické vymezení, ale musí být v oblasti, ve které daná univerzita publikuje excelentní práci (záměrem je budovat specializace univerzit a využívat tyto specializace pro výzkum). Projektů podpořených pro rok 2002–2015 je celkem 76 a najdou se mezi nimi i projekty společenskovední (např. Health Inequalities, Economic Crisis, and the Welfare State) či humanitní (např. Teacher Education as a Part of Multicultural Nation Building: An Interdisciplinary Approach).⁹⁷

10.10.4 Univerzity:

Výzkumné centrum NOVA je součástí "Oslo and Akershus University College of Applied Sciences" a zaměřuje se na aplikovaný společenskovední výzkum zvláště v oblastech kvality života dětí, mladých lidí, stárnoucích lidí a starých lidí.⁹⁸ Centrum není zaměřeno výhradně na Norskou společnost a zabývá se i mezinárodními projekty. NOVA společně s AFI (výzkumný institut zaměřený více na "action-oriented research" zaměstnanosti a pracovních podmíněk)⁹⁹ tvoří "Centre for Welfare and Labor Research".¹⁰⁰

Univerzity jsou také "stakeholders" v jednotlivých divizích Research Council of Norway a to díky složení "Research Boards" pro každou ze čtyř divizí. Research Council of Norway se aktivně snaží zajistit zastoupení všech zájmových strany v těchto Research Boards, které jsou v podstatě

⁹³<http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-Disposition%3A&blobheadervalue1=+attachment%3B+filename%3D%22VRIFaktaarkeng2web.pdf%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1274460411834&ssbinary=true>

⁹⁴ http://www.forskningsradet.no/prognett-skattefunn/What_is_SkatteFUNN/1247149010684?lang=en

⁹⁵ http://www.forskningsradet.no/prognett-skattefunn/What_is_SkatteFUNN/1247149010684?lang=en

⁹⁶ http://www.forskningsradet.no/prognett-shp/Programme_description/1228296648498

⁹⁷<http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-Disposition%3A&blobheadervalue1=+attachment%3B+filename%3D2013SHPProsjektatalog20022015TRYKKmarg10.pdf&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1274503035256&ssbinary=true>

⁹⁸ <http://www.hioa.no/eng/About-HiOA/Centre-for-Welfare-and-Labour-Research/NOVA/About-NOVA>

⁹⁹ <http://www.hioa.no/eng/About-HiOA/Centre-for-Welfare-and-Labour-Research/AFI/The-Work-Research-Institute>

¹⁰⁰ <http://www.hioa.no/eng/About-HiOA/Centre-for-Welfare-and-Labour-Research>

rozhodujícími orgány pro danou divizi. Například v Division for Society and Health je sedm členů a z toho čtyři zastupují univerzity (tři jsou přímo rektori univerzit).¹⁰¹

10.10.5 Infrastruktura:

Norsko má Národní strategii pro rozvoj infrastruktury pro výzkum na období 2012-2017.¹⁰² Tato strategie není specificky zaměřená na "aplikovaný" výzkum, ale z odůvodnění pro zlepšení Norské infrastruktury vyplývá, že jedna z důležitých priorit je aplikovaný výzkum:

*"Research will play a critical role in finding solutions to many of the major knowledge challenges facing national and global society today in areas such as health, welfare, climate and energy. Increasingly, the competitiveness of the business sector is tied to expertise and technology developed in close cooperation with internationally leading academic environments with access to modern research facilities. Similarly, the development of services and the public sector is contingent on high-calibre research and advanced research infrastructure."*¹⁰³

Pro podporu této strategie bylo založena "National Financing Initiative for Research Infrastructure", iniciativa, která poskytuje grantové financování projektům. Kvalitní projekty jsou také zařazovány do "Roadmap" (stejný princip jako např. finský "roadmap").¹⁰⁴ V rámci této iniciativy byl publikován "call for proposal" do září 2014 a je alokováno až cca 95 mil. euro projektům, jejichž cílem je rozvíjení nové nebo optimalizaci stávající infrastruktury (call obsahuje pouze obecné požadavky).¹⁰⁵

10.11 Německo:

10.11.1 Vláša a struktura podpory:

Veřejnou podporu pro společenský a humanitní výzkum poskytuje především Federální ministerstvo pro vzdělávání a výzkum (BMBF),¹⁰⁶ ale také ostatní ministerstva jako Ministerstvo hospodářství a technologií nebo Ministerstvo pro potraviny, zemědělství a ochranu spotřebitele.¹⁰⁷ Tato ministerstva podporují výzkum jak přímo tak nepřímo. Přímá podpora výzkumu znamená, že jednotlivá ministerstva mohou publikovat call for proposals pro velice specifický výzkum a následně

¹⁰¹ http://www.forskningsradet.no/en/Article/Division_Research_Boards/1185261838896

¹⁰² http://www.forskningsradet.no/prognett-infrastruktur/National_strategy_for_research_infrastructure/1253976458361

¹⁰³ <http://www.forskningsradet.no/servlet/Satellite?blobcol=urldata&blobheader=application%2Fpdf&blobheadername1=Content-Disposition%3A&blobheadervalue1=+attachment%3B+filename%3D%22tools-for-research-part-i.pdf%22&blobkey=id&blobtable=MungoBlobs&blobwhere=1274493730686&ssbinary=true>

¹⁰⁴ http://www.forskningsradet.no/prognett-infrastruktur/National_strategy_for_research_infrastructure/1253976458361

¹⁰⁵ <http://www.forskningsradet.no/en/Funding/INFRASTRUKTUR/1232959222815/p1184150364108?visAktive=true>

¹⁰⁶ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Areas-A-Z/Social-Sciences/Programmes-and-Initiatives/Funding-of-the-Federal-Ministry-of-Education-and-Research.html>

¹⁰⁷ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Funding/Funding-Organisations/Federal-and-State-Governments/Funding-for-research-projects.html>

tento výzkum zadat výzkumnému týmu a financovat jeho realizaci.¹⁰⁸ Nepřímá podpora výzkumu je podpora organizací, které se podílejí na financování výzkumu, další podpoře výzkumu a vytváření infrastruktury a příležitostí pro výzkum.¹⁰⁹ Příkladem takové organizace je například Bundeswehr institut společenských věd, organizace financovaná ministerstvem obrany, která pracuje na společenskovědním výzkumu relevantním pro německou armádu.¹¹⁰ Německá federalní vláda také finančně podporuje čtyři velké výzkumné organizace a to Helmholtzovu společnost, Instituty Maxe Plancka, Fraunhofer instituty a Leibnizovu společnost. Tyto organizace realizují mnoho projektů a zabývají se širokou škálou výzkumu od technického až po společenskovědní či humanitní. Z celkové podpory výzkumu poskytované federální vládou (14.4 mld. euro) bylo v roce 2013 na humanitní, ekonomické a sociální vědy přiděleno 663 mil. euro.¹¹¹

Kromě Německé federální vlády financují výzkum také vlády jednotlivých spolkových zemí (Länder).¹¹² Tato podpora je podobná podpoře na federální úrovni. Ministerstva mohou financovat projekty přímo nebo mohou financovat či jinak podporovat organizace pro podporu a rozvoj výzkumu. Příkladem zde může být nezávislý institut "Institut für Sozialwissenschaftliche Forschung e.V. München", který se zabývá sociálněvědním výzkumem a je evaluován Bavorským ministerstvem pro vzdělávání, výzkum a umění.

V roce 2011 (nejnovější data publikované federálním statistickým úřadem) bylo na výzkum celkem vynaloženo 74 mld. euro. Z toho 50 mld. soukromým sektorem, 13 mld. sektorem vyššího vzdělání a 10 mld. vládní a neziskovou asistencí.¹¹³

¹⁰⁸ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Funding/Funding-Organisations/Federal-and-State-Governments/Funding-for-research-projects.html>

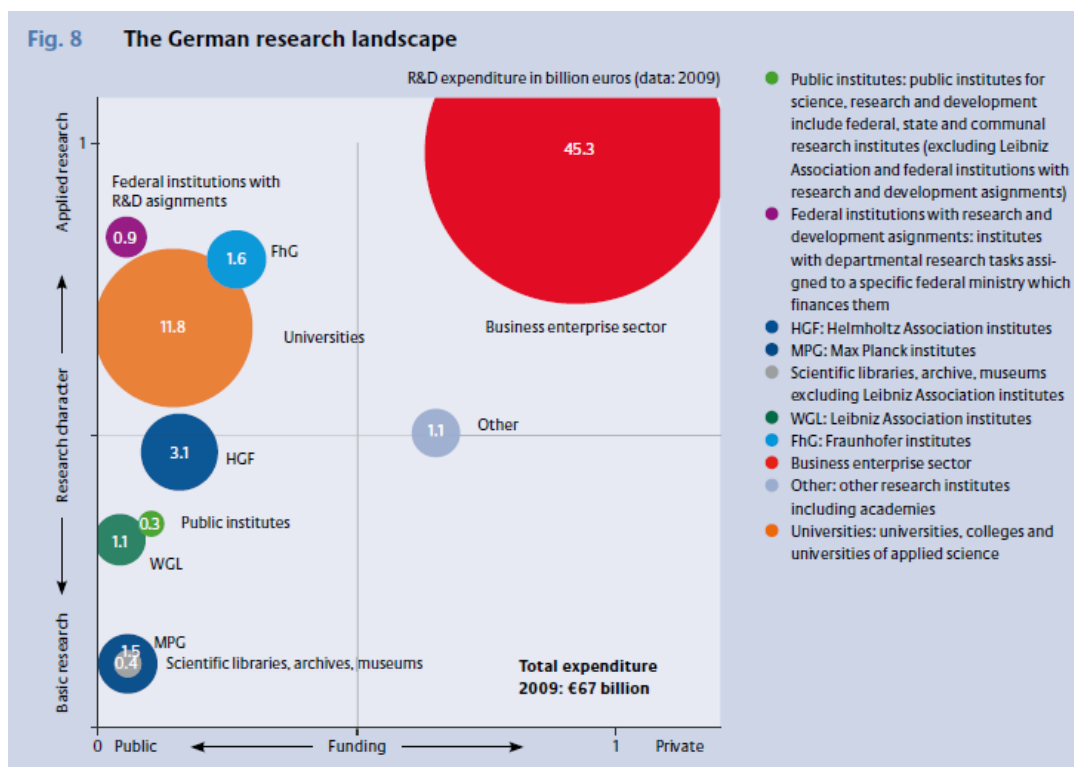
¹⁰⁹ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Funding/Funding-Organisations/Federal-and-State-Governments/Funding-for-research-projects.html>

¹¹⁰ <http://www.mgfa-potsdam.de/html/einsatzunterstuetzung/downloads/theinstituteinbrief.pdf?PHPSESSID=92bb8>

¹¹¹ http://www.bmbf.de/pub/education_and_research_in_figures_2013.pdf str. 14

¹¹² <http://www.bmbf.de/en/6712.php>

¹¹³ <https://www.destatis.de/EN/FactsFigures/SocietyState/EducationResearchCulture/ResearchDevelopment/Tables/ResearchDevelopmentSectors.html#Footnote3>

zdroj: <http://www.research-in-germany.de/dms/Downloads-EN/Publications-other/BMBF-Federal-Report-on-Research-and-Innovation-2012/BMBF%20Federal%20Report%20on%20Research%20and%20Innovation%202012.pdf>

Tento graf z roku 2009 znázorňuje podobně rozsáhlé zdroje věnované výzkumu z privátního sektoru a také ukazuje podobný přístup jako v Británii - aplikovatelnost výzkumu nemá pouze dvě kategorie a je vnímána spíše jako kontinuum. Stejný přístup platí i pro financování výzkumu (často se jedná o kombinaci veřejných a soukromých zdrojů).

10.11.2 Národní a regionální strategie:

Německá strategie podstatně financuje několik nezávislých institutů jako Německý výzkumný fond, Fraunhofer instituty, Helmholtzova společnost, Leibnizova společnost nebo Instituty Maxe Plancka¹¹⁴ (například Fraunhoferinstituty obdržely cca. 600 mil. euro¹¹⁵ a Helmholtzova společnost obdržela cca. 2,6 mld. euro¹¹⁶ od federální vlády a vlád spolkových zemí). Tyto instituce jsou financovány jak federální tak vládami jednotlivých spolkových zemí prostřednictvím programu "Pakt für Forschung und Innovation".¹¹⁷

Federální strategie je poměrně obecná, ale strategie jednotlivých spolkových zemí bývají i specifitější. Například bavorská strategie má jasně definované tematické oblasti pro rozvoj výzkumu: přírodní vědy, informační a komunikační technologie, mechatronika a robotika, materiály a nano a mikro

¹¹⁴ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Landscape/R-and-D-Policy-Framework/Joint-Initiative-for-Research-and-Innovation.html>

¹¹⁵ http://www.fraunhofer.de/content/dam/zv/en/Publications/Annual-Report/Fraunhofer-Annual-Report_2012.pdf

¹¹⁶ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Landscape/Research-Organisations/Helmholtz-Association.html>

¹¹⁷ <http://www.pakt-fuer-forschung.de/>

technologie, obnovitelná energie a inovativní (technologicky zaměřené) služby.¹¹⁸ Ostatní programy jako "Cluster Offensive Bayern" výše zmíněné tematické oblasti dále upřesňují. Cluster Offensive Bayern je program, který podporuje kooperaci mezi firmami a výzkumnými institucemi v devatenácti konkrétnějších oblastech (mimo finanční služby a média se jedná o technické obory).¹¹⁹

10.11.3 Programy a zaměření:

Pro financování infrastrukturních a souvisejících projektů pro humanitních a společenských výzkum má BMBF rámcový program na období 2012-2017, v rámci kterého se může rozdělit 380 mil. euro.¹²⁰ Tento program pro humanitní a společenský výzkum Federálního ministerstva pro vzdělávání a výzkum se vztahuje především na humanitní výzkum a má šest priorit. Zaprvé je to podpora a zakládání mezinárodních výzkumných center jak na území Německa tak v zahraničí. Zadruhé se jedná o podporu trans-regionálního výzkumu. Třetí je podpora výzkumu v oblasti informačních infrastruktur humanitních a sociálních věd (e-humanities a e-social science). Začtvrté se jedná o investice do talentu pomocí nových pracovních možností zvláště pro mladé výzkumné pracovníky. Pátou prioritou je zlepšení veřejného povědomí o kulturním dědictví. Šestou prioritou pak je kulturní rozmanitost a také společenská soudržnost.¹²¹

Německá organizace Fraunhofer je největší Evropskou organizací v oblasti aplikovaného výzkumu s 67 centry a 23 tisíci zaměstnanci po celé Evropě.¹²² Téměř 30 % z celkového ročního rozpočtu (2 mld. euro) je poskytováno Německou federální vládou a vládami jednotlivých států.¹²³ Fraunhofer je převážně vědecká organizace, ale má i několik interdisciplinárních podskupin (jako Fraunhofer-Institut für Intelligente Analyse- und Informationssysteme,¹²⁴ nebo Fraunhofer eGovernment Zentrum,¹²⁵ tj. skupiny a instituty které kombinují sociální vědy a přírodní vědy). Fraunhofer podporuje i projekty kombinující humanitní vědy a technické obory, například v projektu "Forschungsallianz Kulturerbe" (použití moderních materiálů pro lepší zachování důležitých uměleckých děl).¹²⁶ Dalším příkladem relevantního centra je eCulture Factory (Spolupráce EU, města Brém a Fraunhofer institutů).¹²⁷ eCulture Factory je think tank zaměřený na interakci mezi kulturou (a uměním) a digitalizací; Samotné centrum vytváří v Brémách digitální kulturu pro inovace a pracuje na inovativních produktech (interaktivní informační jukebox, digitalizace klasického knižního formátu, atp.)¹²⁸. Jedná se tedy o spolupráci umění, kultury a designu s moderními technologiemi.

10.11.4 Univerzity:

V Německu existují univerzitní programy přímo zaměřené na aplikovaný sociální a humanitní výzkum (např. Applied Social Research program univerzity Stirling). Z hlediska strategie se dá zmínit

¹¹⁸ <http://www.stmwi.bayern.de/en/technology/focal-points/>

¹¹⁹ <http://www.cluster-bayern.de/service-media/cluster-initiative-bavaria/>

¹²⁰ http://www.bmbf.de/pubRD/framework_programme_humanities_culture_science.pdf

¹²¹ http://www.bmbf.de/pubRD/framework_programme_humanities_culture_science.pdf

¹²² <http://www.fraunhofer.de/en/about-fraunhofer/facts-and-figures.html>

¹²³ <http://www.fraunhofer.de/en/about-fraunhofer/facts-and-figures.html>

¹²⁴ <https://www.iais.fraunhofer.de/profil.html?&L=1>

¹²⁵ <http://www.egov-zentrum.fraunhofer.de>

¹²⁶ http://www.forschungsallianz-kulturerbe.de/download/about_us.pdf

¹²⁷ <http://eculturefactory.de/CMS/index.php?id=337>

¹²⁸ <http://netzspannung.org/about/mars/projects/>

Hochschulpakt – program, který mezi lety 2011 a 2015 poskytnul zhruba 7 mld. euro federální podpory a 7 mld. podpory od spolkových zemí na rozvoj univerzitních programů, výzkumu a zviditelnění univerzit na mezinárodní úrovni.¹²⁹ Další program zaměřený na zvýšení kvality univerzitních výzkumných programů je Exzellenzinitiative. Tento program zvyšuje konkurenceschopnost univerzit pomocí grantů na výzkumné projekty (celkem 2,7 mld. euro pro období 2012-2017).¹³⁰ Exzellenzinitiative je zaměřena na základní výzkum.

Zajímavý program pro univerzity je program "WissenschaftsCampi" Leibnizovy společnosti, který vytváří areály, ve kterých Leibnizova společnost a specifické univerzity společně pracují na tematickém (často aplikovaném) výzkumu. Příkladem takového "WissenschaftsCampus" je areál MaCCI (Mannheim Center for Competition and Innovation), interdisciplinární výzkumné centrum ve kterém spolupracují univerzita v Mannheimu a Leibnizovo "Centre for European Economic Research".¹³¹ MaCCI realizuje zejména aplikovaný výzkum převážně v oblasti práva a ekonomie a specificky konkurenčního práva (ale také v oblastech jako patentní právo, regulace konkurence ve zdravotnictví nebo energetice).¹³²

10.11.5 Infrastruktura:

Velké Německé organizace pro výzkum (jako Fraunhofer instituty nebo Leibnizova společnost) také díky své velikosti vytváří důležitou výzkumnou infrastrukturu. Například centrum "Leibniz-Institut für Sozialwissenschaften" (GESIS) bylo vytvořeno ze tří jednotlivých výzkumných center Leibnizovi společnosti (Mannheim, Berlin, Cologne) ¹³³ a je největší a nejvýznamnější infrastrukturou pro společenskou vědu v Německu.¹³⁴ Tato tři jednotlivá centra byla specificky zaměřena na infrastrukturu pro sociálně vědní výzkum.¹³⁵ GESIS se zaměřuje na tři široké tematické oblasti a to společenskovědní výzkum, metodologie a aplikované výpočetní technologie.¹³⁶ GESIS poskytuje veřejně přístupné databáze potřebné pro společenský výzkum a také nabízí konzultační a jiné služby pro výzkumné týmy.¹³⁷

Podobně jako Fraunhofer instituty, Leibnizova společnost realizuje nejvíce projektů v přírodních a technických oblastech, její součástí je i například osm výzkumných muzeí (z toho tři se zabývají historií nebo kulturou).¹³⁸ Tato muzea se samozřejmě podílí na vzdělávání široké veřejnosti (s návštěvností všech muzeí dohromady přes milion lidí ročně)¹³⁹ a také na specifickém výzkumu pro objekty uchovávané v daném muzeu. Například Germanisches Nationalmuseum se sbírkou 1,3 milionů

¹²⁹ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Landscape/R-and-D-Policy-Framework/Higher-Education-Pact.html>

¹³⁰ <http://www.research-in-germany.de/dachportal/en/Research-Landscape/R-and-D-Policy-Framework/Excellence-Initiative.html>

¹³¹ <http://www.leibniz-gemeinschaft.de/en/research/cooperation-with-universities/leibniz-sciencecampi/mannheim-macci/>

¹³² <http://www.macci-mannheim.eu/macci-mannheim-centre-for-competition-and-innovation/about-macci.html>

¹³³ <http://www.gesis.org/en/institute/>

¹³⁴ <http://www.bmbf.de/en/21568.php>

¹³⁵ <http://www.gesis.org/en/institute/>

¹³⁶ <http://www.gesis.org/en/research/>

¹³⁷ <http://www.gesis.org/en/services/>

¹³⁸ <http://www.leibniz-gemeinschaft.de/en/institute-museen/forschungsmuseen/>

¹³⁹ <http://www.leibniz-gemeinschaft.de/en/institute-museen/forschungsmuseen/>

objektů je největším muzeem kulturní historie v Německu a má největší (nejobsáhlejší) knihovnu pro humanitní výzkum na území Německa a současně realizuje vlastní výzkum.¹⁴⁰ Muzea tedy slouží jako databáze a sbírky a zároveň podporují popularizaci humanitních věd.

Celková strategie BMBF pro výzkumnou infrastrukturu společenských a humanitních věd je zaměřena na digitalizaci a využívání moderních technologií (specializace na které se usnesla zvláštní komise pro zlepšení neformálních infrastruktur mezi výzkumem a statistikou federálního ministerstva pro vzdělávání a výzkum).¹⁴¹ V přírodních a technických oborech jsou nástroje jako virtuální spolupráce více výzkumných týmů poměrně běžné a BMBF prostřednictvím financování vhodných projektů bude usilovat o přenesení této dobré praxe do společenskovědního a humanitního výzkumu.¹⁴² Například program Cultural Heritage Digitization centra Fraunhofer pro výzkum digitální grafiky vytváří trojrozměrné modely historických artefaktů, ze kterých plánuje vytvořit rozsáhlou databázi.¹⁴³ Tento projekt má pozitivní implikace pro výzkumné pracovníky (mnohem jednodušší přístup k artefaktům), pro samotné artefakty (méně poškození z neustálého zkoumání a přepravy), ale také pro samotná muzea (možnost plánování výstav) či herní studia (možnost použít historicky přesný model například v počítačových hrách).

10.12 Rakousko:

10.12.1 Vlása a struktura podpory:

Rakousko vynakládá na výzkum 2,81% HDP, což je podstatně více než dvouprocentní evropský průměr. Jak je vidět z grafu, na celkovém objemu 8,96 mld. euro se podílí především soukromý sektor a federální vláda.

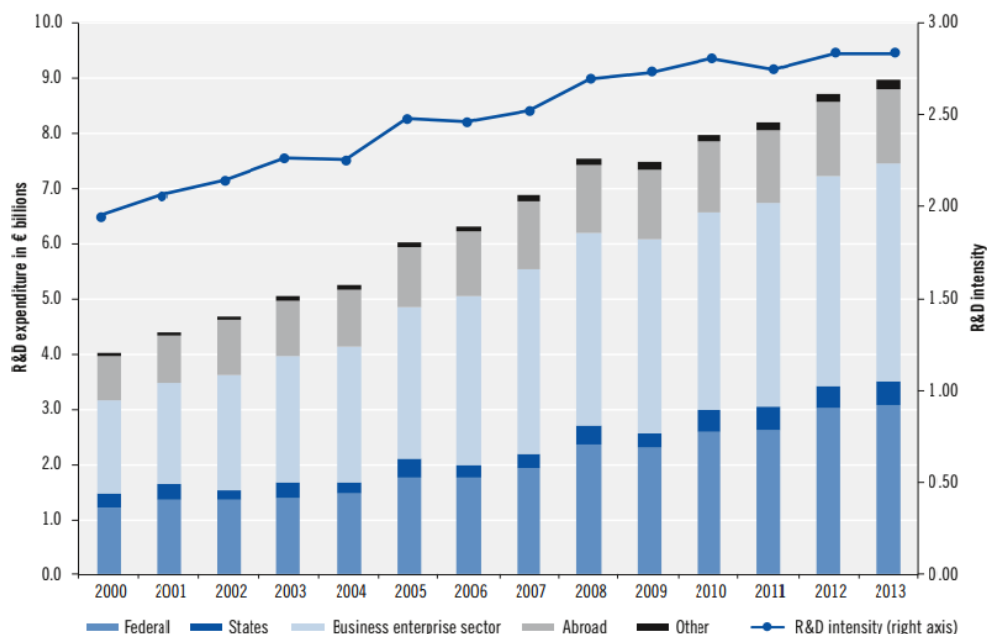
¹⁴⁰ <http://www.leibniz-gemeinschaft.de/en/institute-museen/einrichtungen/gnm/>

¹⁴¹ <http://ratswd.de/en/ratswd/kvi>

¹⁴² <http://www.bmbf.de/en/21568.php>

¹⁴³ <https://www.igd.fraunhofer.de/en/Institut/Abteilungen/Digitalisierung-von-Kulturerbe>

Fig. 1: Expenditure on research and development in Austria by sources of funds

zdroj: http://www.bmvit.gv.at/en/service/publications/downloads/downloads_ftb/ftb_2013_en.pdf

Nejdůležitějším vládním orgánem pro podporu aplikovaného výzkumu je federální ministerstvo pro vědu, výzkum a ekonomii (BMWFW). Toto ministerstvo je zodpovědné za podporu výzkumu na univerzitách a ve výzkumných centrech, evropské a mezinárodní projekty jako ERA (European Research Area), inovativní ekonomickou politiku zvláště v oblasti atraktivnosti pro business, ale také za rozvoj turistiky.¹⁴⁴ Dalším relevantním ministerstvem je BMVIT (federální ministerstvo pro dopravu, inovace a technologie), ale toto ministerstvo je jasně zaměřeno na technický a přírodovědný výzkum. Hlavní organizace pro financování výzkumu jsou ÖAW, FWF a FFG.

Rakouská Akademie Věd (Österreichische Akademie der Wissenschaften - ÖAW) je strategickým orgánem BMWFW a klade důraz na zatraktivnění rakouského výzkumu a vzdělávání talentu.¹⁴⁵ ÖAW podporuje "anwendungsoffene Grundlagenforschung". Tato fráze v překladu znamená, že se jedná o běžný výzkum (ve smyslu ne- aplikovaný), jehož využití není jasně definováno. Rakouská Akademie věd neomezuje jaký výzkum bude podporován na základě potenciálního ekonomického nebo jiného využití (v originále "ohne Einengung auf unmittelbare Anwendbarkeit sowie das Aufzeigen von Potenzial für eine volkswirtschaftliche Nutzung").¹⁴⁶ FWF (Rakouský fond pro výzkum) podporuje také základní výzkum a to ještě specifitěji než ÖAW (ÖAW se soustředí na obecné vládní priority mimo financování výzkumu, FWF je orgán, který pouze podporuje základní výzkum). V roce 2012 rozdělilo FWF 196 mil. euro různým projektům a z toho 35,7 mil. euro bylo přiděleno humanitním a sociálněvědním projektům.¹⁴⁷

¹⁴⁴ <http://www.en.bmwfw.gv.at/Ministry/Seiten/TheMinistry.aspx>

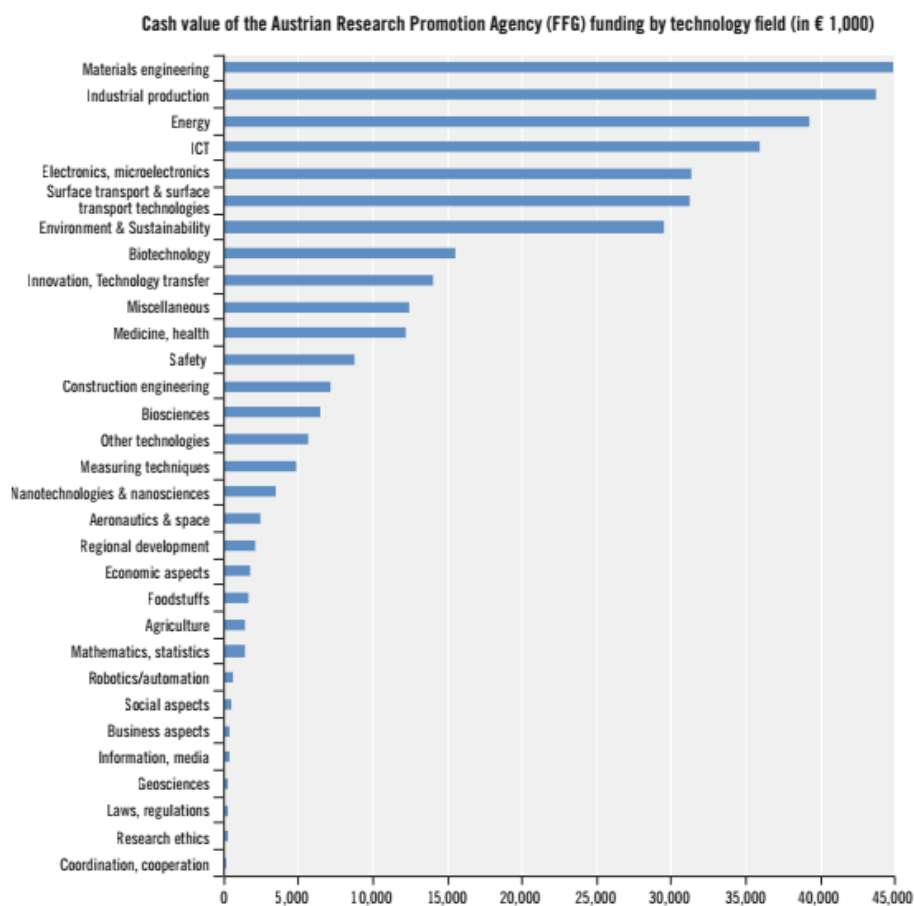
¹⁴⁵ <http://www.oeaw.ac.at/en/the-oaw/die-oesterreichische-akademie-der-wissenschaften/mission-statement/>

¹⁴⁶ <http://www.oeaw.ac.at/fr/the-oaw/die-oesterreichische-akademie-der-wissenschaften/mission-statement/>

¹⁴⁷ http://www.bmvit.gv.at/bmvit/en/service/publications/downloads/downloads_ftb/ftb_2013_en.pdf

Rakouská agentura pro podporu výzkumu (Die Österreichische Forschungsförderungsgesellschaft – FFG) je orgánem který podporuje výhradně aplikovaný výzkum.¹⁴⁸ FFG bylo založeno společně BMWFV a BMVIT a má mnoho programů, které podporují aplikovaný výzkum a to granty, výhodnými půjčkami či profesionální pomocí.¹⁴⁹ FFG má především technické zaměření, přičemž je zmíněno, že společenskovední a humanitní výzkum je důležitý pro inovace a že tento výzkum je částí některých programů. Žádný program se však primárně nezaměřuje na společenskovední či humanitní výzkum (v originále "Sozial- und teilweise auch geisteswissenschaftliche Aspekte spielen in mehreren nationalen Programmen der FFG eine Rolle, stehen jedoch nicht im Zentrum eigener Förderprogramme.")¹⁵⁰ Jak je vidět z následujícího grafu, finanční prostředky vynaložené na společenské a humanitní aspekty projektů FFG jsou opravdu mizivé.

Fig. 15: Austrian Research Promotion Agency (FFG) funding by technology fields 2012

Source: Austrian Research Promotion Agency (FFG)

zdroj: http://www.bmvit.gv.at/en/service/publications/downloads/downloads_ftb/ftb_2013_en.pdf str. 52

Jak ÖAW a FWF tak FFG mají technické zaměření a podporují převážně technické programy.

¹⁴⁸ <https://www.ffg.at/>

¹⁴⁹ <https://www.ffg.at/en/content/funding>

¹⁵⁰ <https://www.ffg.at/gesellschaft>

10.12.2 Národní a regionální strategie:

Stejně jako v Německu tak i v Rakousku je důraz kladen na podporu inovací vycházejících ze základního výzkumu (Grundlagenforschung). I přes toto zaměření na základní výzkum se federální strategie soustředí na inovace a to i na inovace v sektoru služeb a sociální inovace.¹⁵¹ Současná strategie do roku 2020 je poměrně obecná a dává důraz na inerdisciplinaritu a inovace. Samotná implementace této strategie (evaluovaná v Austrian Research and Technology Report) je ale velice sofistikovaná. Za účelem naplnění této národní strategie byla sestavena tzv. RTI Task Force, na které se podílí Federal Chancellery a relevantní federální ministerstva. Tato task force sestavila celkem devět tematických work groups, které se skládají z reprezentantů relevantních ministerstev ale také z reprezentantů zájmových stran.¹⁵² Většina těchto devíti skupin se soustředí na technologické a vědecké obory, ale například work group číslo tři se zabývá interdisciplinárním tématem "Quality of Life and Demographic Change". Většina skupin se zatím soustředí převážně na unifikaci a koordinaci mezi jednotlivými programy, například work group číslo čtyři (zaměření na infrastrukturu pro výzkum) zatím pracuje na infrastructure roadmap a na koordinaci mezi současnými infrastrukturami.¹⁵³

RTI (Research, Technology & Innovation) Task Force koordinuje a implementuje národní strategii na dvou frontách. Zaprvé každá z devíti work groups je spjatá alespoň s částí RTI task force, který tak dostává výstupy a doporučení v relevantních tematických oblastech. Zadruhé RTI task force komunikuje s relevantními ministerstvy a s Austrian Council for Research and Development ohledně tematických oblastí devíti work groups i problémech, které se nedají přidělit jedné z work groups. RTI Task Force má tedy za cíl převážně koordinovat snahu jednotlivých ministerstev, Councilu a zájmových stran jako firem, výzkumných institucí a univerzit.

10.12.3 Programy a zaměření:

Organizace "Research Studios Austria" je zaměřena na využívání inovací a výzkumu v prostředí trhu. Jedná se o organizaci z části financovanou BMWFV a z části soukromým sektorem, která provozuje sedm výzkumných center ve čtyřech rakouských městech.¹⁵⁴ Tato centra se zaměřují na spolupráci mezi univerzitami, výzkumnými centry a soukromým sektorem (a to zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií). Například centrum eSPARK bylo vytvořeno ve spolupráci s Vienna University of Economics a snaží se uplatnit know-how této univerzity na trhu a současně pomáhat univerzitě s definicí zaměření studia.¹⁵⁵ Toto centrum poskytuje podporu zvláště studentům, kteří chtějí přenést svoje know-how do prostředí trhu a to v podobě Frühphasenförderung (start-up funding), virtuálního mentoringu s experty, sdílení nápadů a peer review, virtuální knihovny se zaměřením na entrepreneurship a studentské soutěže.¹⁵⁶

10.12.4 Univerzity:

Univerzity mají poměrně rozsáhlou svobodu ohledně výzkumu, který realizují. Veřejná podpora je ve většině případů zaměřena na základní výzkum nebo nemá výslovné zaměření (podporuje základní

¹⁵¹ <http://www.bka.gv.at/DocView.axd?CobId=42655> str. 24

¹⁵² http://www.bmvit.gv.at/en/service/publications/downloads/downloads_ftb/ftb_2013_en.pdf str. 15

¹⁵³ http://www.bmvit.gv.at/en/service/publications/downloads/downloads_ftb/ftb_2013_en.pdf str. 16

¹⁵⁴ <http://www.researchstudio.at/en/about-us>

¹⁵⁵ <http://espark.researchstudio.at/content/forschungsschwerpunkte>

¹⁵⁶ <http://espark.researchstudio.at/entrepreneurial-ecosystems>

i aplikovaný výzkum). Vláda se spíše snaží podporovat aplikovatelnost základního výzkumu programy jako uni:Invent (program který je již ukončen)¹⁵⁷ nebo prostřednictvím podpory organizací jako je Research Studios Austria. Univerzity mohou figurovat jako zájmové strany v jednotlivých work groups RTI Task Force, kde mohou ovlivnit politiku výzkumu.

Aplikovaný společenskovědní výzkum se provádí například na University of Applied Sciences Upper Austria (Linz campus) a to na dvou fakultách (fakulta sociální práce a fakulta sociálního a veřejného managementu).¹⁵⁸

10.12.5 Infrastruktura:

ÖAW podporuje tvorbu digitálních infrastruktur v oblasti humanitních a sociálních věd. Program go! digital má za úkol poskytnout podporu pěti projektům v období 2014 až 2016 na digitalizaci a vytváření digitálních databází.¹⁵⁹ Druhý projekt "Digital Humanities: Langzeitprojekte zum kulturellen Erbe" je projekt, který podporuje využívání digitalizace v oblasti humanitních a sociálních věd pro zatraktivnění Rakouska jak pro firmy, tak pro talentované výzkumné pracovníky. Tento projekt se také snaží spojit humanitní a sociální vědy s vědeckými postupy obsaženými v technologických a vědeckých databázích (podpora výměny dobré praxe mezi sektory a obory).¹⁶⁰

Estonsko také pracuje na mapování svojí struktury pomocí "roadmap" a to projektem "Osterreichischer Forschungsinfrastruktur-Aktionsplan" na období 2014-2020.¹⁶¹ Tento program plánuje výrazně zlepšit a sjednotit Rakouskou výzkumnou infrastrukturu v rámci priorit Evropského projektu Europe 2020.

10.13 Estonsko:

10.13.1 Proč Estonsko?

Estonsko má jeden z nejúspěšnějších RDI systémů z nových členských států. Současná strategie klade důraz na větší zapojení soukromého sektoru, konkrétnější zaměření tematických oblastí a na aplikovatelnost výzkumu.

RDI (research, development and innovation) systém byl v Estonsku zřízen v devadesátých letech a do dnešní doby zůstává bez podstatných změn.¹⁶² Díky tomuto systému mělo Estonsko rostoucí podporu pro výzkum a inovace vyjádřeno jako procento z hrubého domácího produktu i během krize v letech 2008 a 2009.¹⁶³ Takto stabilní investice do výzkumu je ojedinělá mezi novými členy Evropské unie. Celková investice do RDI byla v roce 2011 2,48% HDP a podle vládní strategie na období 2014–2020 má dosáhnout 3% do roku 2020.¹⁶⁴

¹⁵⁷ http://www.fteval.at/de/evaluation_studies/programmes/2011/568/

¹⁵⁸ <http://www-en.fh-ooe.at/linz-campus>

¹⁵⁹ <http://www.oeaw.ac.at/en/stipendien-foerderungen/foerderprogramme/godigital/>

¹⁶⁰ <http://www.oeaw.ac.at/en/stipendien-foerderungen/foerderprogramme/digitales-kulturelles-erbe/>

¹⁶¹ <http://www.bundeskanzleramt.at/DocView.axd?CobId=54964>

¹⁶² http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

¹⁶³ http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

¹⁶⁴ http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

Estonsko čelí problémům, které jsou typické pro „nové“ členské státy EU, jako je nedostatek kvalifikovaných pracovníků, nedostatečné zapojení privátního sektoru a nedostatek spolupráce mezi akademickými institucemi a firmami.¹⁶⁵ Estonsko se snaží tyto problémy řešit a to slibnými programy. 2% z celkových 3% HDP má být do roku 2020 poskytováno soukromým sektorem. Soukromý sektor by měl být ochoten investovat do takto vysoké úrovně díky nové strategii, která se soustředí na méně obecné tematické oblasti pro výzkum (v identifikaci těchto oblastí má soukromý sektor větší vliv) a v rámci takto stanovených oblastí je mnohem větší důraz kladen na spolupráci mezi akademickými institucemi a soukromým sektorem.¹⁶⁶ Tyto oblasti jsou vybírány na základě aplikovatelnosti výzkumu (zda výzkum bude mít za následek nové technologie a postupy, zda výzkum bude zvyšovat konkurenceschopnost a obecně řešit problémy v estonské společnosti). Současně v souvislosti s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků je plánovaná zvýšená podpora pro univerzitní vzdělání na období 2014–2020.¹⁶⁷

10.13.2 Vlása a struktura podpory:

Estonsko využívá pro podporu výzkumu čtyři nástroje. Prvním nástrojem je tzv. "baseline funding", finanční podpora, kterou dostávají výzkumná centra (které již sáť podporoval dříve a současně byl spokojen s jejich výkonem) dlouhodobě na rozšiřování a nové projekty.¹⁶⁸ Druhým nástrojem jsou granty na výzkum pro jednotlivce a organizace a tyto granty uděluje Estonian Research Council.¹⁶⁹ Třetím nástrojem jsou "Research and Development Programmes", které administrují relevantní ministerstva (v současné době se jedná například o "Estonian Language and Cultural Memory" program).¹⁷⁰ Čtvrtým programem je finanční podpora infrastruktury pro výzkum, v rámci které v současné době Ministerstvo školství a výzkumu ve spolupráci s Finskou akademií věd vytváří "roadmap" pro monitorování a plánování infrastruktury.¹⁷¹

10.13.3 Národní a regionální strategie:

Národní strategie pro období 2014 - 2020 je nazvaná "Knowledge-based Estonia". Tato strategie má čtyři cíle: Zaprvé docílit kvalitního a různorodého výzkumu (zatraktivnění kariéry výzkumného pracovníka, zlepšení infrastruktury, atp.).¹⁷² Tento cíl by měl být dosažen pomocí zvýšení a zviditelnění grantových programů a financování výzkumu. Dalšími nástroji jsou imigrační politika vzhledem ke kvalifikovaným výzkumným pracovníkům a zlepšení digitálních infrastruktur jako jsou digitální datové archívy.¹⁷³

Zadruhé strategie má ambici docílit toho, že výzkum bude mít pozitivní dopad na společnost a ekonomiku (důraz na aplikovaný výzkum). Tento cíl by měl být dosažen pomocí (i) zlepšení mobility výzkumných pracovníků mezi sektory (soukromý, veřejný a akademický sektor), pomocí (ii) zajištění infrastruktury pro spolupráci soukromého sektoru a výzkumných institucí, pomocí (iii) zlepšení

¹⁶⁵ http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

¹⁶⁶ http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

¹⁶⁷ http://erawatch.jrc.ec.europa.eu/erawatch/export/sites/default/galleries/generic_files/file_0464.pdf

¹⁶⁸ <http://researchinestonia.eu/funding/>

¹⁶⁹ <http://researchinestonia.eu/funding/>

¹⁷⁰ <http://researchinestonia.eu/funding/>

¹⁷¹ <http://researchinestonia.eu/funding/>

¹⁷² http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷³ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

výzkumných a inovativních kapacit ministerstev a zlepšení kooperace mezi ministerstvy na aplikovaných výzkumných projektech.¹⁷⁴

Třetím cílem je vytvořit ekonomiku s větším důrazem na vědomosti a znalosti (knowledge based economy) a v rámci tohoto cíle jsou podporovány tři tematické oblasti: informační a komunikační technologie napříč sektory, zdravotnické technologie a služby a efektivnější využívání zdrojů a surovin (resources).¹⁷⁵ Tyto oblasti byly vybrány metodou "smart specialization" vyvíjenou OECD a podporovanou EU a na jejich výběru se podílely výzkumné instituce i soukromý sektor. Tyto tři oblasti by měly být brány v potaz v budoucích rozhodnutích a výzkumné politice a dále by se měla podporovat spolupráce mezi univerzitami a firmami a také vzdělávání výzkumných pracovníků specificky pro tyto tři tematické oblasti (fields of growths).¹⁷⁶

Čtvrtým cílem je zviditelnit Estonsko na mezinárodní úrovni a zlepšit výzkumnou spolupráci s ostatními státy. Tento cíl by měl být dosažen pomocí podpory pro Evropské a mezinárodní projekty v oblasti výzkumu a pomocí ekonomické spolupráce na technologických projektech.¹⁷⁷

Důležitým aspektem tzv. "smart specialization" je, že definované tematické oblasti (fields of growth) jsou interdisciplinární a spadají pod několik ministerstev a zároveň jsou součástí řady regionálních i národních strategií. Vychází se zde z myšlenky, že zaměření na tři již zmíněné tematické oblasti nebude mít smysl pokud bude pouze zmíněno v jednom obecném plánu a nebude již dále figurovat v konkrétnějších a více specializovaných plánech, programech a strategiích. Za tímto účelem zřizuje "Knowledge-based Estonia" komisi, která bude monitorovat vývoj v tematických oblastech napříč různými strategickými plány (např. Information Society Development Plan, Lifelong Learning Strategy, nebo Rural Development Plan).¹⁷⁸ Tato komise bude moci poskytovat rady a pomoc jednotlivým ministerstvům a organizacím tak, aby "smart specializations" figurovaly ve všech relevantních plánech a tudíž efektivně podporovaly stanovené tematické priority. Tato komise se skládá jak z reprezentantů ministerstev tak reprezentantů firem a výzkumných institucí a univerzit. Takto mají univerzity a firmy a vliv na výzkumnou politiku Estonska v těchto konkrétních oblastech.

10.13.4 Programy a zaměření:

Grantové programy Estonian Research Council nemají tematické zaměření. Grantové programy jsou rozděleny do dvou kategorií a to institutional grants a personal grants. Institutional grants jsou granty pro velké výzkumné organizace, které potřebují prostředky na rozšiřování stávajícího výzkumu a vývoje (research and development) a na aktivity s tím spjaté.¹⁷⁹ Pro obdržení tohoto financování musí daná instituce obhájit (mimo jiné), jak je výzkum (pro který jsou potřeba finance) relevantní pro danou instituci a pro Estonsko.¹⁸⁰ V oblasti humanitních věd obdržel toto financování například projekt "Performative Aspects of Music" realizovaný organizací Estonian Academy of Music and Theatre.¹⁸¹

¹⁷⁴ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷⁵ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷⁶ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷⁷ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷⁸ http://www.hm.ee/sites/default/files/estonian_rdi_strategy_2014-2020_en.doc

¹⁷⁹ <http://www.etag.ee/en/research-funding/institutional-research-funding/>

¹⁸⁰ <http://www.etag.ee/wp-content/uploads/2012/05/IUT-hindamisjuhend-2014-02-26.docx>

¹⁸¹ <http://www.etag.ee/en/research-funding/institutional-research-funding/call-2012/>

Personal Research Funding má buď podobu exploratory research grant, nebo start-up research grant. Exploratory research grant je podpora inovativního nebo riskantního (z hlediska nejistého výsledku) výzkumu a start-up grant je finanční podpora pro výzkumné pracovníky, kteří chtějí postavit vlastní výzkumný tým a začít pracovat na nezávislém výzkumu.¹⁸² Tematické zaměření těchto grantů není uvedeno, ale tyto granty jsou (stejně jako institutional grants) udělovány převážně technologickým výzkumným projektům. Příkladem sociálně vědního výzkumu financovaného personal research grantem je "Towards an Alternative Theory of Normative Power: A Comparative Analysis of Discourse and Foreign Policy of the European Union, Russian Federation and Latin America".¹⁸³

10.13.5 Univerzity:

Jak již bylo zmíněno v předchozí sekci, univerzity a výzkumné instituty jsou považovány za "stakeholders" v rámci systému "smart specialization", podle kterého se mají státy a regiony zaměřovat na oblasti, ve kterých mohou podle mezinárodních standardů dosáhnout excelence. Pro identifikaci těchto oblastí a jejich následný rozvoj je samozřejmě třeba konzultovat univerzity a výzkumné instituce.

Sociální výzkum probíhá zejména na University of Tartu, Tallinn University, Estonian University of Life Science a Estonian Business School.¹⁸⁴ Humanitní výzkum se mimo univerzit provádí v Estonian Art Academy, Estonian Academy of Music and Theatre, Institute of the Estonian Language, Under and Tuglas Literature Centre, Estonian Literary Museum a Centre of Excellence in Cultural Theory.¹⁸⁵

10.13.6 Infrastruktura:

Estonsko pracuje na svoji infrastrukture pomocí tzv. "Roadmap", která je dlouhodobým projektem a aktualizuje se každých tři až pět let. Tato "Roadmap" obsahuje seznam celostátně významných infrastruktur pro výzkum. Estonsko je zaměřeno na mezinárodní a Evropskou spolupráci a proto ve své Roadmap uvádí i Evropské projekty jako je např. European Social Survey (relevantní pro společenskovední výzkum).¹⁸⁶ Pro humanitní výzkum je relevantní např. "Centre of Estonian language resources".¹⁸⁷

¹⁸² <http://www.etag.ee/en/research-funding/personal-research-funding/>

¹⁸³ <http://www.etag.ee/en/research-funding/personal-research-funding/call-2012/>

¹⁸⁴ <http://researchinestonia.eu/research-areas/social/>

¹⁸⁵ <http://researchinestonia.eu/research-areas/humanities/>

¹⁸⁶ <https://www.etis.ee/Portaal/includes/dokumendid/Teekaart.pdf>

¹⁸⁷ <https://www.etis.ee/Portaal/includes/dokumendid/Teekaart.pdf>

